№ 42 (2793) ■ Субота, 2 березня 2002 року ■ Ціна договірна

Голос України

Газета Верховної Ради України

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Учора в Києві відзначали десятиріччя введення в обіг першої сучасної поштової марки України.

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1817 р. Помер архітектор Джакомо Кваренгі. Автор собору в Кременчуці і собору Спасо-Преображенського монастиря в Новгороді-Сіверському. ■ 1859 р. У Переяславі (Київщина) народився майбутній класик єврейської літератури Шолом-Алейхем. ■ 1882 р. На Полтавщині народився видатний український письменник Архип Тесленко. ■ 1917 р. Цар Микола II зрікся престолу. У Петрограді створено Тимчасовий уряд. ■ 1954 р. В СРСР прийнято постанову про освоєння цілинних і перелогових земель.

Співдружність направить своїх спостерігачів

Країни СНД направлять своїх спостерігачів на парламентські вибори в Україні. З такою ініціативою виступив Президент України Леонід Кучма на неформальному саміті СНД на гірськолижному курорті Чимбулак поблизу Алмати. Тут відбулося обговорення нагальних проблем Співдружності. Говорили президенти і про передвиборну ситуацію в Україні.

Лідери держав СНД розглядають нинішню зустріч як підготовчу напередодні травневого саміту Співдружності в Кишиневі. Неформальний обмін думками часто-густо буває значно ефективніший, ніж офіційні засідання, зазначали учасники саміту, оскільки передбачає відсутність заформалізованості. Природно, що високим гостям гірськолижного курорту було запропоновано катання на лижах, ковзанах та санках.

Місія вислухала всіх і поїхала

Передвиборна моніторингова місія Парламентської асамблеї Ради Європи завершила свій короткий візит, від'їхавши з Києва з купою аргументів, контраргументів і просто вражень від наших виборчих пристрастей. Перебуваючи в Україні, посланці Страсбурга зустрілися і з безпосередніми учасниками виборів — представниками партій та блоків, і з тими, хто має забезпечувати демократичність та прозорість процесу всенародного волевиявлення. Тобто з українськими офіційними особами, керівництвом Центральної виборчої комісії і Національної ради з питань телебачення та радіомовлення. Ознайомилися члени місії і з «третім поглядом»: журналістів, спостерігачів ОБСЄ, іноземних дипломатів.

(Закінчення на 2-й стор.).

Відновити права держави

Комітет Верховної Ради з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією направив подання Генеральному прокурору України Михайлу Потебеньку про недопущення привласнення державного майна та припинення масових порушень трудових прав шахтарів у Кривому Розі.

Як **повідомляє Інформуправління ВР**, під час перевірки встановлено факти незаконної передачі шахти ім. Орджонікідзе, яка була структурним підрозділом Криворізького державного залізорудного комбінату (дочірнього підприємства державної акціонерної компанії «Укррудпром»), в оренду відкритому акціонерному товариству «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат» та незаконного переведення керівництвом комбінату більш ніж 500 працівників шахти до штату ВАТ «ЦГЗК». Перевіркою також встановлено факт укладення договору купівлі-продажу шахти, який було укладено генеральним директором ВАТ «ЦГЗК» Мовчаном В. П. після розірвання договору оренди та повернення шахти Криворізькому залізорудному комбінату.

(Закінчення на 2-й стор.).

ВРОЖАЙ: НЕЛЕГКО ПОСІЯТИ, ЩЕ ВАЖЧЕ ПРОДАТИ

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

На ланах весна розпочалася раніше, ніж за календарем. Хлібороби південних регіонів завдяки сприятливій погоді сіють ярину вже добрих два тижні. Великі польові дивіденди віщують не лише народні прикмети. Міністерство аграрної політики прогнозує, що в засіки сільгосппідприємств восени ляже 36,6 мільйона тонн збіжжя. Перешкод на шляху до такого збагачення чимало. На заваді обов'язково стануть матеріально-технічні проблеми, фінансові. Та й погода — річ примхлива. Хоча ризиків залишитися селянам після жнив без очікуваних дивідендів й так вистачає. Де, приміром, гарантія, що восени ціни на збіжжя не впадуть майже вдвічі, як це було торік, коли врожай хоч і видався у півтора рази ряснішим, ніж позаторішній, однак прибуток агроформувань у підсумку зріс лише на 2,5 відсотка?

(Закінчення на 3-й стор.).

Красива мрія про гірський потяг

9

Глобус

12

Жлобіо

13

Елітний дует поки що поза конкуренцією

15

Брюссель цікавиться виборами та іншими делікатними питаннями

Прем'єр-міністр України Анатолій Кінах відвідав штаб-квартиру НАТО в Брюсселі. Він зустрівся з генсеком Північноатлантичного альянсу Джорджем Робертсоном і взяв участь у засіданні спільної комісії Україна—НАТО. А. Кінах ознайомив учасників комісії із ситуацією в нашій державі напередодні парламентських виборів та заходами уряду для розвитку євроінтеграційної політики України. Сторони домовилися про проведення ювілейного засідання комісії в Києві 9 липня та обговорили усі проблеми двосторонніх відносин, зокрема й деякі делікатні питання. Тобто питання поставок української зброї Македонії, які НАТО засуджує, вважаючи, що вони не сприяють зусиллям з досягнення міцного миру та стабільності в цій країні.

Світ про Україну

Вражаюча адаптованість нації

«Вміння українців адаптуватися допомагає прискорювати економічне зростання» — під таким заголовком британська **«Файненшел таймс»** надрукувала статтю про Україну. «Попросіть українців описати економічний клімат в їхній країні, і вони наведуть чимало прикладів того, що він жахливий. Покажіть їм позитивні статистичні данні, і вони посміхнуться. Але при цьому не варто заперечувати, що більшість українців сьогодні живуть матеріально краще, ніж два роки тому», — йдеться в статті. «ФТ» вважає, що є багато причин для швидкого економічного зростання України. Але, можливо, найважливіша — екстраординарна адаптованість нації.

(Закінчення на 12-й стор.).

P. S. **У Донецькій та Луганській областях буде ліквідовано 22 шахти**

Місія вислухала всіх і поїхала

(Початок на 1-й стор.).

Глава місії, доповідач Моніторингового комітету ПАРЄ по Україні Анне Северинсен уникала будь-яких оцінок, лише дипломатично зауваживши: в Україні «нелегко проводити передвиборну кампанію». Щоправда, особлива увага місії до теми застосування адмінресурсу дозволяє припустити, що члени місії розуміють: «нелегко» — це не для всіх. Утім, політичний координатор блоку «За єдину Україну» Анатолій Толстоухов переконував делегацію ПАРЄ: хоча його блок найчастіше звинувачують у використанні адмінресурсу, та жодна з відповідних скарг, поданих до Центрвиборчкому, не підтвердилася. З другого боку, голова комісії Верховної Ради з дотримання виборчих прав громадян під час виборів Олександр Єльяшкевич висловив свою думку: ЦВК «робить усе можливе й неможливе, щоб демократичні вибори не відбулися». Комуніст Валентин Матвеєв поскаржився на незадовільне формування окружних виборчих комісій. Представник «Блоку Юлії Тимошенко» Олег Білорус заявив, що активне використання адмінресурсу спрямовано на формуванння «кишенькової більшості» в майбутній ВР для того, аби переглянути Конституцію. Позафракційний депутат Віктор Суслов висловив побоювання, що в результаті виборів опозиція «буде ліквідована цілковито або майже цілковито». Голова парламентської тимчасової слідчої комісії з розслідування обставин зникнення та вбивства Георгія Гонгадзе Олександр Жир вручив представникам ПАРЄ повну копію звіту американської фірми «Бек тек» з приводу лабораторного аналізу епізодів плівок майора Мельниченка, що стосуються зникнення Гонгадзе та побиття Єльяшкевича. А лідер Партії зелених Віталій Кононов поскаржився журналістам на... самих делегатів ПАРЄ: його, мовляв, вразила «тенденційність членів місії». Ті щось не те пана Кононова запитали.

Отже, члени місії отримали повний спектр присутніх в українському політикумі та офіційних колах думок. Зрозуміло, що жодних однозначних висновків представники Страсбурга поки що не робили. Наступний приїзд делегації спостерігачів ПАРЄ очікується наприкінці березня — перед самими виборами.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

 Фотофакт

Більше трьохсот слухачів чергового випуску Української академії державного управління при Президентові України отримали дипломи магістра.

***На знімку:** диплом магістра державного управління отримує заступник начальника Київського облавтодору Петро Шовкопляс (праворуч).*

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

 У комітетах ВР

Відновити права держави

(Початок на 1-й стор.).

Керівник ВАТ «ЦГЗК» мотивував своє рішення тим, що «видобуток руди на шахті економічно невигідний, а використання видобутої руди комбінатом веде до погіршення його фінансового стану». Після чого керівництво ЦГЗК зупинило роботу шахти та звільнило всіх працівників.

Комітет Верховної Ради звертає увагу Генерального прокурора на те, що ні Фонд державного майна, ні Міністерство промислової політики не давали згоди на передачу в оренду, а потім на продаж державного підприємства, яким є шахта ім. Орджонікідзе, відкритому акціонерному товариству "Центральний гірничозбагачувальний комбінат». Парламентський комітет запропонував Генеральному прокурору особисто втрутитися в ситуацію і вжити заходів з відновлення прав держави на її власність та притягнення винних до відповідальності.

 Вибори-2002

Хибне рішення

Лідер СДПУ(о) Віктор Медведчук, виступаючи у Чернігові, дав оцінку нинішнім подіям у Криму. На його думку, відсторонення голови Верховної Ради АРК за рішенням центрального райсуду Сімферополя від виборів — хибне, а тому ця помилка має бути виправлена. За словами В. Медведчука, Леонід Грач, хоч і не є прихильником ідеології та партії СДПУ(О), але «був політичним стабілізатором, який зберіг Крим для України і Україну в Криму». «Події навколо нього можуть послужити чинником дестабілізації. Не хотілося, щоб це відбувалося, — заявив він. — Хоч би хто був винуватцем цих подій, але ні судова влада, ні інші органи не повинні діяти в угоду комусь. Вони мають твердо стояти на принципах закону. Я проти будь-яких політичних ігрищ у Криму».

Опозиційність КПУ не треба брати під сумнів

Лідер КПУ Петро Симоненко на прес-конференції в обласному центрі спростував тезу про те, що нині КПУ не є «опозиціонером № 1 влади». Ці уявлення, за його словами, формують пропрезидентські ЗМІ. Насправді комуністи відчувають у всіх регіонах тиск адмінресурсу. У лідера КПУ були проблеми під час організації зустрічей з виборцями у Тернополі, Івано-Франківську, Полтаві, Чернігові та інших містах. Комуністи попри все, заявив П. Симоненко, ставлять завдання здобути істотну перемогу 31 березня, хоча це і буде важко, оскільки «утворена державна система фальсифікації виборів».

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Спочатку бар'єр, а вже потім дебати

Віктор Ющенко не домовлявся про телевізійні дебати з Віктором Медведчуком на телеканалі «Інтер» 27 лютого. Про це лідер блоку "Наша Україна" заявив на прес-конференції в Донецьку, де перебував із передвиборною поїздкою. І додав, що готовий прийняти пропозицію про теледебати, але не хотів би, щоб це мало вигляд шантажу, і не збирається заради телеефіру переривати своє турне регіонами. «Чотири дні країна живе однією новиною: Медведчук запропонував, Ющенко відмовив. Хай Медведчук потурбується про подолання 4-відсоткового бар'єра, а потім поговоримо про дебати», — сказав Віктор Ющенко.

Ліна КУЩ.

 Депутат в окрузі

Час усіх розсадить...

Округ відомого й шанованого у Дніпропетровську народного депутата уже двох скликань Олександра Рябченка — передусім молодіжний Жовтневий район. Тут усі вузи і найбільше шкіл, гімназій, ліцеїв, коледжів та технікумів. Чи треба тоді дивуватися, що і більшість програм, за якими останні вісім років наполегливо працював Олександр Володимирович, пов'язані з учнівською та студентською молоддю?

— Та відбувається щось незбагненне, — каже Олександр Рябченко. — Я у вуз або до школи, а мене туди не пускають. Навіть у дитячі садки зась. Не велено, кажуть, з вами зустрічатися. Ще вчора всі ректори, директори шкіл раділи моїй появі, а сьогодні як відрізало чи щось їм пороблено: відмовляються приймати, уникають діалогів, соромливо відводять очі вбік...

Не важко здогадатися, що Рябченко у своєму окрузі нині в «цікавому становищі». З одного боку, він тут діючий депутат, а з другого — кандидат на нові вибори. Не беремося судити, якою мірою ці претензії Олександра Володимировича обгрунтовані. Це виборцям судити, згодні?

Олександр Рябченко у місцевих ЗМІ оприлюднив звернення до мешканців Дніпропетровська, в якому, зокрема, сказано: «Сподіваюся, що всім сьогоднішнім діям влади народ на виборах 31 березня дасть справедливу й точну оцінку. І я ситуацію, котра виникла, оцінюю так: життя обов'язково всіх розставить (а декого заслужено розсадить) по своїх місцях».

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

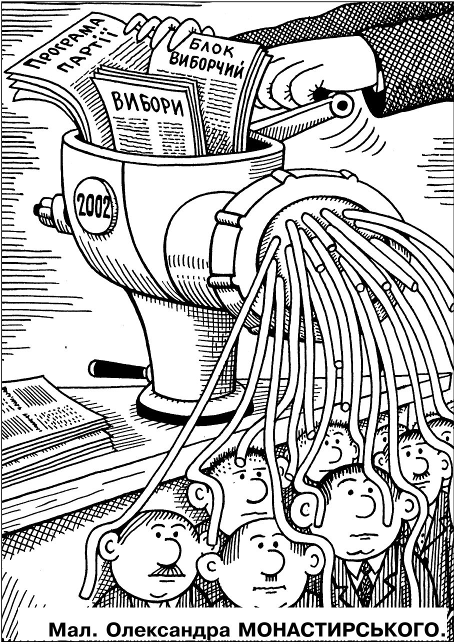
Реєстрація залишається в силі

Рішення про зняття з реєстрації більш як 30 кандидатів у депутати кримського парламенту не чинне, заявив голова виборчкому Криму Іван Поляков на робочій нараді комісії. **Як повідомляє «Інтерфакс-Україна»,** він пояснив це тим, що двоє членів виборчкому відкликали свої голоси і це призвело до відсутності кворуму.

«Протокол про зняття кандидатів з реєстрації на сьогодні не складено, не підписано ані секретарем комісії, ані мною, і не буде підписано», — сказав І. Поляков. За його словами, поки не буде глибокої перевірки за кожною заявою, комісія жодних рішень не прийматиме. Водночас глава виборчкому вибачився перед кандидатами в депутати за те, що було оголошено про їх зняття.

Як повідомлялося, 27 лютого виборчком Криму ухвалив рішення про зняття з реєстрації більш як 30 кандидатів у депутати Верховної Ради Криму. Практично всі вони опозиційні до глави кримського парламенту Леоніда Грача, знятого з реєстрації рішенням суду. Серед них — екс-прем'єр Криму Сергій Куніцин.

Тим часом Верховний Суд України вчора направив скаргу Л. Грача про зняття його з реєстрації кандидатом у депутати ВР Криму в суд першої інстанції — місцевий суд Центрального району Сімферополя. **Як пояснила кореспондентові «ГУ» керівник прес-служби Верховного Суду Ліана Шляпошникова,** за ст. 323 Цивільно-процесуального кодексу касаційна скарга, якщо вона підлягає оскарженню, подається до Верховного Суду через суд першої інстанції. І саме місцевий суд має переслати її до найвищої судової інстанції, якою є Верховний Суд. Дивно, чому цього не знав Л. Грач і відразу звернувся до Верховного Суду.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

«Райдуга» знову на дистанції

Верховний Суд України задовольнив скаргу виборчого блоку «Райдуга» на рішення Центрвиборчкому про скасування реєстрації партійного списку блоку, **повідомляє агентство «Інтерфакс-Україна»**. Таким чином, рішення Центрвиборчкому про зняття з реєстрації партійного списку блоку «Райдуга» підлягає скасуванню і ЦВК має знову зареєструвати цей блок. На сьогодні в багатомандатному окрузі за місця в парламенті змагаються 33 партії та блоки.

Мають прийти нові команди

Урятувати нашу економіку від повного знищення можна лише за умови приходу на майбутніх виборах до Верховної Ради нових політичних команд. Виступаючи перед виборцями в Сумах, Юлія Тимошенко говорила про руйнування через ЗМІ свідомості людей, коли ті переконують, що в Україні відбувається певний еволюційний процес. На думку Ю. Тимошенко, «нас ведуть до руйнації держави і нації і в політичному, і в економічному сенсі».

Лідер СПУ Олександр Мороз, котрий з'явився на цій же сцені Палацу культури Сумського машинобудівного науково-виробничого об'єднання ім. Фрунзе за три години, був іще менш дипломатичним. Характеризуючи нинішню політичну й економічну ситуацію в державі, він заявив: «Ми живемо так погано не тому, що дурні чи бідні, а тому, що злодії в нашому домі».

Владислав ЖМУРКОВ.

Суми.

Рішення про зняття з реєстрації більш як 30 кандидатів у депутати кримського парламенту не чинне

 Ювілей

Дніпровській ГЕС — 70

Своє 70-річчя уславлена гідроелектростанція зустрічає оновленням агрегатного парку та впровадженням сучасної системи управління.

До кінця першого кварталу тут планують закінчити ремонт уже сьомого з дев'яти агрегатів станції, а в другому кварталі — завершити монтаж комп'ютерного устаткування на головному диспетчерському пульті Дніпрогесу. Комплектувальні виробництва санкт-петербурзького підприємства «Електросила» і Харківського турбінного заводу придбано за рахунок кредиту Світового банку, гарантом повернення якого виступив уряд України.

За попередніми оцінками фахівців, модернізація та реконструкція гідроенергетичного обладнання станції збільшить його ККД на чотири-п'ять відсотків.

Олександр АБЛІЦОВ.

Запорізька область.

 Фотофакт

В останній день зими на одному з будмайданчиків на майдані Незалежності в Києві впала стріла крана.

Фото агентства «Прес-КІТ».

Врожай: нелегко посіяти, ще важче продати

 Коментар

(Початок на 1-й стор.).

Засоби масової інформації про це повідомляли не раз. Віце-прем'єр Леонід Козаченко з цифрами погоджується, а з такою категоричною оцінкою — ні. Він вважає, що треба лічити не лише те, що залишилося на кінець року на рахунках господарств, — немало коштів восени вкладено у врожай-2002. За рахунок зібраного збіжжя погашено мільярд гривень заборгованості із зарплати, і майже на два мільярди гривень керівники сільгосппідприємств віддали зерна за оренду паїв. Не зібрали — і ці питання державної ваги залишилися б не вирішеними. А там до соціального напруження недалеко.

На думку Л. Козаченка, врожай-2001 створив такий собі плацдарм для просування вперед. Раніше було: посіяли, зібрали, та, щоб розрахуватися з постачальниками ресурсів, не вистачає. А торік хоч особливих прибутків не надбали, проте виручених коштів вже вистачає на просте відтворення. Втім, від неконтрольованих цінових коливань на пшеницю, за словами віце-прем'єра, селян нинішнього року планують уберігати.

Можливі варіанти захисту аграріїв обговорювалися на загальних зборах Національної асоціації «Укрзернопродукт». Її президент Іван Рішняк вважає ситуацію, коли ринкова ціна на збіжжя падає за місяць чи не вдвічі, неприпустимою. Звісно, і в Західній Європі впродовж року відбуваються цінові коливання, але в рамках 10 відсотків вартості. Бо як виходить: господарники жнивують на пшеничному полі, далі — потрібні кошти, щоб зібрати пізні культури, готувати площі під озимі, розраховуватися за банківські кредити. А умови складаються такі, що ні продати вигідно зібране, ні його притримати немає можливості. Зернотрейдери все скуповують задешево, диктуючи ціни. На відміну від товаровиробника вони в змозі притримати зерно і продати його дорожче.

І. Рішняк переконаний: гру у ворота хліборобів без державного втручання не припинити. Саме уряд має гарантувати, що селяни врешті-решт не зазнають збитків — у разі загрози цінового обвалу хтось має скупити збіжжя за ціною, яка покривала б собівартість. Очікується, таким регулятором стане ДАК «Хліб України». Є пропозиції дати повноваження (і відповідну фінансову підтримку) саме цій компанії скуповувати зерно за визначеною мінімальною ціною і зберігати його на своїх елеваторах півроку. Впродовж цього терміну господарники, у разі якщо вони знайшли вигіднішого для себе покупця, зможуть збіжжя перепродати. Як кажуть, і вівці цілі, і вовки ситі. Аграрники гарантовано реалізують вирощене за більш-менш прийнятними цінами і водночас отримають кошти на подальше врожаювання.

Потужності ДАК цілком дають можливість упоратися з цим завданням. В арсеналі цієї структури 81 підприємство системи хлібозаготівлі: елеватори, хлібокомбінати, хлібоприймальні підприємства. Ця компанія — єдина вітчизняна, яка може одночасно зберігати 7 мільйонів тонн зерна. Проблема її в обмежених фінансових можливостях. Ситуація, яка склалася навколо зернового гіганта, у чомусь нагадує історію банку «Україна». За деякими оцінками, кредиторська заборгованість компанії становить 1,3 мільярда гривень, а належне ДАК майно оцінюється у 1,4 мільярда. Занепад компанії стався не сьогодні. Відтоді спливло немало часу, змінилося й її керівництво. У 1998 році з відміною держзамовлення, задля виконання якого структуру і створювали, «Хліб України», за рішенням Кабміну, почав виконувати незвичну для себе функцію — став таким собі посередником і водночас гарантом розрахунків між селянами і підприємницькими структурами. Приватні фірми постачали у кредит через ДАК нафтопродукти, інші матеріально-технічні ресурси, розраховуючи отримати після збирання врожаю зерно. Причому схема діяла за фіксованими цінами: і на ресурси, і на зерно. Іван Рішняк назвав такі дії «непродуманими»: аграрники з ДАК не поспішали розраховуватися, і борги компанії перед підприємницькими структурами дедалі зростали.

Тепер Кабмін вирішив провести санацію, тобто фінансове оздоровлення компанії. Леонід Козаченко за такої ситуації можливим шляхом вбачає приватизацію зі збереженням за державою контрольного пакета акцій з реструктуризацією водночас боргів перед бюджетом. Мовляв, лише після цього компанія зможе виконувати роль національного зернового трейдера, який проводитиме активну експортну політику і забезпечуватиме стабільність цін на внутрішньому ринку.

А селянам у цьому разі нічого не залишається, як сіяти і сподіватися...

Іван ЛАЗНЮК.

 Вісті з Харківщини

Небідно жити не забороНиш...

У Харкові прийнято програму, згідно з якою буде покінчено з... бідністю. Заплановано провести низку заходів, які сприятимуть розвиткові підприємництва і підвищенню економічної активності працездатних громадян. Намічено також створити умови для становлення середнього класу. Взагалі, щоб нагодувати слабких, влада пропонує вудку сильним. А чи ловити рибу чи ні — кожен вирішить сам.

Лідируємо за темпами залучення інвестицій

Серед регіонів, де діє спеціальний режим інвестування, область за динамікою залучення інвестицій виходить на перше місце. Рада з питань спецрежиму інвестиційної діяльності затвердила 52 проекти. Загальний обсяг інвестицій — понад 170 млн. доларів США. Приблизно третина — гроші іноземних інвесторів. За даними управління інвестицій і зовнішньоекономічних зв'язків, найпривабливішою галуззю для інвесторів залишається машинобудування. Найбільшим інвестором є США. Потім — країни Євросоюзу.

До 350-річчя — дві нові станції

Другу пускову ділянку третьої лінії харківського метро буде здано в експлуатацію 2004 року — до 350-річчя Харкова. Голова облдержадміністрації Євген Кушнарьов висловив задоволення перебігом робіт і зазначив, що «всі завдання, які були поставлені, виконуються: закінчено проходку тунелів, завершується будівництво інших споруд, монтажні роботи на станціях у середньому виконано на 70%».

Агропідприємства здають позиції

За словами заступника начальника головного управління сільського господарства і продовольства облдержадміністрації Ігоря Седюка, питома вага громадського стада в загальному поголів'ї великої рогатої худоби регіону на початок 2002 року скоротилася, порівняно з 1991-м, з 94 до 70%, поголів'я свиней — з 82 до 51%, птиці — з 64 до 31%, овець та кіз — з 90 до 16%. Основні причини — недостатнє забезпечення господарств кормами, а також брак коштів.

Міліція вийшла на вулиці

Вона перейшла на посилений режим патрулювання вулиць обласного центру. Це жодним чином не пов'язано із загостренням політичних пристрастей майбутніх виборів, заявив начальник управління адміністративної служби міліції УМВС України у Харківській області полковник Олександр Русанов. За його словами, за загального зниження злочинності в регіоні на 5% спостерігається збільшення вуличних грабежів та розбоїв на 26%. Слабо провадять боротьбу з вуличними грабежами, за його словами, працівники батальйону муніципальної міліції і полку міліції УМВС. Для збільшення щільності нарядів до патрулювання вулиць залучають загони спеціального призначення «Беркут», кінну міліцію, а також громадські формування, зокрема з числа студентських загонів самооборони.

У новому офісі з велосипедами

У селі Таранівка Зміївського району після реконструкції відкрито відділення зв'язку. Таранівське відділення зв'язку обслуговує п'ять населених пунктів. У відділенні трудяться 12 працівників, дев'ять із яких — листоноші. Вони надають населенню широкий спектр і традиційних, і нетрадиційних поштових послуг. Поштове начальство з нагоди новосілля вручило листоношам дев'ять велосипедів.

Підбірку підготував Микола КОСИЙ.

 Акції

Пофортунило від «Золотої Фортуни»

Позавчора в Києві в Національному палаці «Україна» відбулася фінальна акція VIII Міжнародного академічного рейтингу «Золота Фортуна». Першими високі нагороди отримали посли в Україні: Росії — Віктор Черномирдін і Грузії — Грігол Катамадзе. Серед нагороджених також заступники Голови Верховного Суду України Володимир Степанюк та Петро Шевчук, керівники установ, підприємств, науковці, підприємці, працівники культури і мистецтв України й інших країн.

Нагороди вручали заступник голови Президії рейтингу, віце-президент Академії наук України Іван Курас, заступник Голови Верховної Ради України. голова Піклувальної ради рейтингу Степан Гавриш, відомий медик Олександр Шалімов і генерал-лейтенант Михайло Калашников. Легендарний Михайло Тимофійович вручав нагороди військовикам Польщі, наших Збройних Сил, військовим аташе багатьох посольств зарубіжних країн в Україні.

У рамках фіналу рейтингу відбувся форум краси, в якому взяли участь зірки модельного бізнесу багатьох країн світу.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

 Борги

Прощавай, шахто! Привіт, зарплато!

Три тижні тривав страйк гірників шахти «Бутовка-Донецька», де заборгованість у заробітній платі досягла 7,8 мільйона гривень — чотирнадцять місячних фондів. І ось після знайомства зі справами на підприємстві представницька комісія у складі керівників міста та департаменту вугільної промисловості Мінпаливенерго винесла суворий вердикт: «Бутовка» підлягає закриттю.

За словами начальника департаменту вугільної промисловості Миколи Краська, робітники, які досягли пенсійного віку, зможуть піти на відпочинок, решта гірників залишаться на шахті виконувати ліквідаційні роботи або перейдуть на сусідні вугільні підприємства. У тому числі на шахту імені Засядька, якій передаються перспективні пласти «Бутовки».

Ліна КУЩ.

 Послуги

Бізнес-довідка — для споживачів

У Чернівцях з'явилася нова телефонна послуга — бізнес-довідка від фірми «Амперсанд», що спеціалізується на ремонті електроннопобутової та офісної техніки.

Набравши код 068, споживач зможе оперативно одержати вичерпну інформацію про наявність промислових та харчових товарів у мережі чернівецьких магазинів, їхню вартість, а також про надходження продукції з інших міст. Вхідний дзвінок — безплатний.

Василь БАБУХ.

 Освіта

Про студентів дбають самі студенти

Студент історичного факультету Луганського педуніверситету Євген Шкондін отримав грант від Президента України за проект, який передбачає створення студентської біржі праці. Ця розробка має істотні переваги, порівняно з іншими проектами, поданими на конкурс. З розв'язанням проблеми безробіття студентів буде розв'язано ще одну — зниження злочинності серед молоді. Проект біржі вже зацікавив ректорат педагогічного університету. Після поїздки до Києва наприкінці лютого Євген почне втілювати свою ідею.

Алла АНТИПОВА.

■ Фотофакт

Пральну машину й телевізор подарувала міська влада Донецька найстаршому його мешканцеві — 105-річному Михайлові Кричевському.

На знімку: *Михайло Єфимович з дружиною Єлизаветою Григорівною.*

Фото Ярослава БОЖКОВА (Укрінформ).

Три тижні тривав страйк гірників шахти «Бутовка-Донецька»

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування

Цей Закон визначає особливості державного регулювання діяльності, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування.

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні:

виробник дисків для лазерних систем зчитування — суб'єкт господарювання, який повністю або частково здійснює виробництво дисків для лазерних систем зчитування;

виробництво дисків — діяльність, пов'язана із застосуванням технологічного процесу по переробці сировини в оптичні носії інформації у формі диску для лазерних систем зчитування, під час якого одночасно з виготовленням диску здійснюється запис на нього інформації, яка є об'єктом авторського права та/або суміжних прав, або без запису, а також реалізацією дисків власного виробництва;

диск для лазерних систем зчитування — будь-який оптичний диск для лазерних систем зчитування із записом або з можливістю запису на ньому інформації, що відображає об'єкти авторського права чи суміжних прав, або без запису такої інформації;

ліцензійні умови — перелік вимог до діяльності по виробництву, експорту, імпорту дисків для лазерних систем зчитування, експорту, імпорту обладнання та сировини для їх виробництва, визначений цим Законом, та ліцензійних умов, затвердження яких передбачено Законом України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності», виконання яких є обов'язковим для виробника, експортера, імпортера дисків для лазерних систем зчитування, який отримав відповідну ліцензію;

ліцензія — документ державного зразка, що дає право на здійснення зазначеного в ньому виду господарської діяльності протягом установленого строку за умови виконання ліцензійних умов;

ліцензоване приміщення — будь-яке приміщення, зазначене у додатку до ліцензії на виробництво, експорт або імпорт дисків для лазерних систем зчитування, в якому здійснюється виробництво, зберігання та/або реалізація дисків для лазерних систем зчитування;

ліцензоване обладнання — обладнання, що зазначене в додатку до ліцензії на виробництво дисків для лазерних систем зчитування;

матриця — матеріальний носій у вигляді штампа або іншого аналогічного чи еквівалентного пристрою, який містить інформацію у цифровій формі і використовується для безпосереднього перенесення цієї інформації на диск для лазерних систем зчитування під час його виробництва;

незаконний обіг дисків для лазерних систем зчитування, обладнання та сировини для їх виробництва — виробництво, експорт, імпорт, зберігання, реалізація на території України дисків для лазерних систем зчитування, обладнання та сировини для їх виробництва, що не відповідають вимогам цього Закону;

спеціальний ідентифікаційний код — код, який визначає виробника цих дисків та присвоюється органом, що видає ліцензію на виробництво дисків для лазерних систем зчитування.

Стаття 2. Сфера дії цього Закону та законодавство про виробництво, експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування

Дія цього Закону поширюється на суб'єктів господарювання, які здійснюють виробництво, експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування, а також експорт, імпорт обладнання та сировини для їх виробництва, зазначених у статті 5 цього Закону.

Відносини у сфері виробництва, експорту, імпорту дисків для лазерних систем зчитування, експорту, імпорту обладнання та сировини для їх виробництва регулюються Конституцією України, законами України «Про авторське право і суміжні права», «Про ліцензування певних видів господарської діяльності», цим Законом, іншими законами України в частині, що не суперечить цьому Закону, а також міжнародними договорами України, що набрали чинності у встановленому законом порядку. У разі, якщо норми цього Закону суперечать правилам міжнародного договору України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, застосовуються правила міжнародного договору.

Дія цього Закону не поширюється на диски для лазерних систем зчитування, які переміщуються через територію України транзитом чи ввозяться або вивозяться фізичними особами для власного використання, а також пересилаються в міжнародних поштових та експрес-відправленнях фізичними особами в особистих цілях.

Стаття 3. Регулювання виробництва дисків для лазерних систем зчитування

1. Виробництво дисків для лазерних систем зчитування здійснюється суб'єктами господарювання лише за наявності у них ліцензії на провадження такої діяльності та за умови дотримання ліцензійних умов, які встановлені цим Законом, та ліцензійних умов, затвердження яких передбачено Законом України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності».

Ліцензування виробництва дисків для лазерних систем зчитування здійснюється органом, уповноваженим Кабінетом Міністрів України (далі —орган ліцензування), відповідно до цього Закону та Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності».

2. Орган ліцензування присвоює заявнику (виробнику) спеціальний ідентифікаційний код і зазначає його у ліцензії.

3. Ліцензія на виробництво дисків для лазерних систем зчитування видається суб'єкту господарювання, який виконав вимоги статті 10 Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» і надав органу ліцензування документально підтверджені дані про:

власне або орендоване виробниче обладнання (найменування та кількість ліній);

власні або орендовані виробничі та складські приміщення.

4. Ліцензія на виробництво дисків для лазерних систем зчитування видається органом ліцензування на строк три роки.

5. Орган ліцензування приймає рішення про видачу або відмову у видачі ліцензії у порядку та на підставах, визначених статтею 11 Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності», та з врахуванням особливостей цього Закону.

Стаття 4. Вимоги до діяльності по виробництву дисків для лазерних систем зчитування (ліцензійні умови)

1. Виробник, що отримав ліцензію на виробництво дисків для лазерних систем зчитування, зобов'язаний:

а) виробляти диски лише на ліцензованому обладнанні та в ліцензованих приміщеннях;

б) проставляти на кожному виготовленому диску для лазерних систем зчитування із записом інформації — спеціальний ідентифікаційний код згідно з цим Законом; а на кожному виготовленому диску для лазерних систем зчитування без запису інформації — код матриці, з якої його було виготовлено;

в) технологічно забезпечити нанесення на диски для лазерних систем зчитування спеціального ідентифікаційного коду ліцензованим обладнанням;

г) повідомляти орган ліцензування про будь-які зміни, що сталися відносно відомостей, зазначених у ліцензії та в додатку до ліцензії, протягом трьох робочих днів від дня настання таких змін;

д) виробляти диски для лазерних систем зчитування, які містять об'єкти авторського права та/або суміжних прав, лише за наявності дозволу осіб, яким належить авторське право чи суміжні права;

е) вести облік обсягів виробництва дисків для лазерних систем зчитування, а також придбання, зберігання, використання сировини для їх виробництва;

є) зберігати облікові документи про виробництво дисків для лазерних систем зчитування протягом строку, встановленого законодавством, та надавати два обов'язкових безоплатних примірники виготовлених дисків для лазерних систем зчитування із записом на них інформації спеціально уповноваженому органу з питань ліцензування, який зберігає їх протягом трьох років відповідно до вимог Закону України «Про обов'язковий примірник документів».

Порядок надання, зберігання та видачі примірників дисків для лазерних систем зчитування затверджується Кабінетом Міністрів України;

ж) надавати посадовим особам органу ліцензування при проведенні перевірок в присутності керівника суб'єкта господарювання або уповноваженої ним особи документи, що стосуються предмета перевірки, доступ до ліцензованих приміщень та забезпечувати умови для їх проведення.

2. Виробництво дисків для лазерних систем зчитування на замовлення інших осіб, в тому числі із застосуванням давальницької сировини, здійснюється з дотриманням вимог цього Закону.

У разі письмового звернення до органу ліцензування суб'єктів авторського права та/або суміжних прав орган ліцензування зобов'язаний надавати письмову відповідь на запит щодо виробництва, експорту, імпорту дисків для лазерних систем зчитування, які містять відповідні об'єкти авторського права та/або суміжних прав.

Стаття 5. Регулювання експорту, імпорту дисків для лазерних систем зчитування, а також обладнання та сировини для їх виробництва

1. Відповідно до цього Закону здійснюється ліцензування експорту, імпорту:

а) дисків для лазерних систем зчитування;

б) основних вузлів для спеціалізованого обладнання по виробництву дисків для лазерних систем зчитування, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України (далі — обладнання), та оптичного полікарбонату для виробництва дисків для лазерних систем зчитування (далі — сировина).

2. Експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування, обладнання та сировини для їх виробництва без ліцензії забороняється.

3. Ліцензія на експорт, імпорт обладнання та дисків для лазерних систем зчитування видається органом ліцензування, уповноваженим Кабінетом Міністрів України, за таких умов:

1) ліцензія на експорт, імпорт обладнання та дисків для лазерних систем зчитування може бути видана суб'єкту господарювання, який виконав вимоги статті 10 Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» та надав органу ліцензування документально підтверджені дані про:

власні або орендовані складські приміщення;

власні або орендовані приміщення, в яких буде здійснюватися оптова та/чи роздрібна торгівля дисками для лазерних систем зчитування (щодо ліцензії на імпорт дисків);

2) ліцензія на експорт, імпорт обладнання та дисків для лазерних систем зчитування видається на строк три роки;

3) орган ліцензування приймає рішення про видачу або відмову у видачі ліцензії у порядку та на підставах, визначених статтею 11 Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» з врахуванням вимог цього Закону;

4) суб'єкт господарювання, який отримав ліцензію на експорт, імпорт обладнання та дисків для лазерних систем зчитування, зобов'язаний інформувати орган ліцензування за встановленим цим органом порядком про кожну партію дисків для лазерних систем зчитування та/або про перелік обладнання для їх виробництва, що будуть експортуватися та/або імпортуватися.

4. Ліцензування експорту, імпорту сировини для виробництва дисків для лазерних систем зчитування здійснюється відповідно до закону.

5. Експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування здійснюється лише за наявності на них спеціальних ідентифікаційних кодів.

6. Ліцензія та усі форми повідомлень щодо кожної партії експорту, імпорту дисків для лазерних систем зчитування та/або обладнання для їх виробництва зберігаються протягом трьох років.

Стаття 6. Державний контроль та органи контролю

1. Органами контролю за виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування, обладнання та сировини для їх виробництва є спеціально уповноважений орган з питань ліцензування, орган ліцензування, органи Міністерства внутрішніх справ України, Державної митної служби України та інші органи державної влади в межах їх повноважень.

Державний контроль за додержанням вимог цього Закону здійснює орган ліцензування шляхом проведення планових та позапланових (раптових) перевірок.

Державні інспектори з інтелектуальної власності органу ліцензування при проведенні перевірок, у разі необхідності, залучають до проведення перевірок органи контролю.

2. Планові перевірки проводяться органом ліцензування не частіше одного разу на рік з попереднім (за десять днів) повідомленням суб'єкта господарювання про перевірку.

Позапланові (раптові) перевірки проводяться без попереднього повідомлення суб'єкта господарювання за письмовим зверненням до органу ліцензування з метою:

перевірки наявності ліцензії у виробника, експортера, імпортера дисків для лазерних систем зчитування;

перевірки виконання ліцензійних умов, передбачених у частинах першій, другій статті 4 та частині п'ятій статті 5 цього Закону;

перевірки виконання розпоряджень про усунення порушень ліцензійних умов та контролю за їх виконанням;

припинення порушень ліцензійних умов за наявності документально підтвердженої інформації про порушення.

Позапланові (раптові) перевірки проводяться без попереднього повідомлення суб'єкта господарювання також у разі звернення у письмовій формі до органу ліцензування осіб, яким належать авторське право та/або суміжні права про порушення їх прав.

Заявник, який звернувся до органу ліцензування з письмовим зверненням, несе відповідальність, у тому числі майнову, в разі непідтвердження викладених у зверненні фактів.

3. Суб'єкт господарювання може оскаржувати дії органів контролю у судовому порядку.

Стаття 7. Права та обов'язки органів державного контролю

Орган ліцензування здійснює повноваження, передбачені цим Законом та Законом України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності».

Орган ліцензування під час проведення перевірки має право:

мати доступ до ліцензованих приміщень та до документів з метою виконання контрольних функцій і у разі виявлення порушення вилучати документи стосовно цього порушення з обов'язковим залишенням копій цих документів;

приймати рішення про усунення виробником, експортером, імпортером дисків для лазерних систем зчитування порушень ліцензійних умов або тимчасового зупинення дії ліцензії;

оглядати за участю, відповідно, виробника, експортера чи імпортера ліцензовані приміщення, ліцензоване обладнання, а також диски для лазерних систем зчитування з метою перевірки додержання ними вимог цього Закону.

Стаття 8. Відповідальність за порушення вимог цього Закону

1. За порушення вимог цього Закону до суб'єктів господарської діяльності застосовуються фінансові санкції у вигляді штрафів у разі:

здійснення господарської діяльності по виробництву дисків для лазерних систем зчитування без ліцензії — 200 відсотків вартості виробленої продукції, але не менше 5000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

виробництва дисків для лазерних систем зчитування без нанесення спеціальних ідентифікаційних кодів — 200 відсотків вартості виробленої продукції, але не менше 3000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

виробництва дисків для лазерних систем зчитування без дозволу осіб, яким належить авторське право та/або суміжні права, — 200 відсотків вартості виробленої продукції, але не менше 3000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

експорту, імпорту дисків для лазерних систем зчитування, обладнання та сировини, передбачених цим Законом, без наявності ліцензії — 200 відсотків вартості імпортованої чи експортованої продукції, але не менше 3000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

невиконання вимог цього Закону щодо технологічного забезпечення виробником наявності на дисках для лазерних систем зчитування спеціальних ідентифікаційних кодів ліцензованим обладнанням — 5000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Відповідальність за правильність оформлення договорів і використання авторських та/або суміжних прав на виготовлення продукції несе виробник та замовник.

2. При повторному порушенні ліцензійних умов протягом дії ліцензії до суб'єктів господарювання фінансові санкції, передбачені частиною першою цієї статті, застосовуються у подвійному розмірі.

3. Санкції, визначені цією статтею, застосовуються органом ліцензування. Зазначені штрафи спрямовуються до Державного бюджету України.

4. Фінансові санкції, передбачені цією статтею, сплачуються протягом 15 календарних днів, наступних за днем надходження цього рішення до суб'єкта господарювання.

5. Диски для лазерних систем зчитування виготовлені, імпортовані або ті, що експортуються з порушенням вимог цього Закону, а також обладнання та сировина, імпортовані з порушенням вимог цього Закону, підлягають вилученню до вирішення питання у судовому порядку.

6. Прибуток, отриманий в результаті діяльності з порушенням вимог цього Закону, стягується у судовому порядку та зараховується до Державного бюджету України.

Стаття 9. Спеціальні заходи, спрямовані на припинення порушень вимог цього Закону

1. З метою припинення порушень вимог цього Закону додатково можуть застосовуватися такі спеціальні заходи:

1) обмеження, тимчасова заборона діяльності суб'єктів господарювання у разі її невідповідності вимогам цього Закону;

2) анулювання ліцензії на виробництво, експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування, експорт, імпорт обладнання, сировини для їх виробництва при повторному порушенні ліцензійних умов, визначених цим Законом. Виробник, експортер, імпортер може одержати нову ліцензію на право провадження відповідного виду діяльності не раніше ніж через рік з дати прийняття рішення органом ліцензування про анулювання попередньої ліцензії;

3) тимчасове зупинення дії ліцензії на виробництво, експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування, експорт, імпорт обладнання для їх виробництва у випадку виявлення порушень вимог цього Закону, допущених виробником, експортером, імпортером, який відмовляється виконувати чи не виконує вимог органу ліцензування щодо припинення порушення протягом одного місяця з дня виявлення порушення;

4) опечатування та/або вилучення дисків для лазерних систем зчитування, вироблених, імпортованих або тих, що експортуються з порушенням вимог цього Закону, обладнання та сировини для їх виробництва, що не відповідають вимогам цього Закону.

2. Ліцензія вважається тимчасово зупиненою чи анульованою з дня прийняття відповідного рішення органом ліцензування.

3. Спеціальні заходи, передбачені частиною першою цієї статті, застосовуються за рішенням органу ліцензування, яке приймається в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України відповідно до закону.

4. Спеціальні заходи, передбачені пунктом 4 частини першої цієї статті, застосовуються в порядку, визначеному законом, органом ліцензування із залученням, в разі необхідності, органів Міністерства внутрішніх справ України.

Стаття 10. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності через шістдесят календарних днів з дня опублікування.

Протягом одного календарного місяця з дня набрання чинності цим Законом суб'єкти господарювання, які були зареєстровані і здійснювали свою діяльність до набрання чинності цим Законом, здійснюють діяльність по виробництву, експорту, імпорту дисків для лазерних систем зчитування, експорту, імпорту обладнання та сировини для їх виробництва у порядку, що діяв до дня набрання чинності цим Законом.

2. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) доповнити статтю 16 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 29, ст.377; Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 7, ст.49; 2000 р., № 24, ст.186, № 38, ст.318) частиною такого змісту:

«Ліцензування експорту, імпорту дисків для лазерних систем зчитування, обладнання та сировини для їх виробництва здійснюється відповідно до Закону України «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування»;

2) у Кодексі України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст.1122):

доповнити Кодекс статтею 164^{13} такого змісту:

«Стаття 164^{13}. Порушення законодавства, що регулює виробництво, експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування, експорт, імпорт обладнання чи сировини для їх виробництва

Порушення законодавства, що регулює виробництво, експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування, експорт, імпорт обладнання чи сировини для їх виробництва, —

тягне за собою накладення штрафу від двадцяти до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян»;

у статті 221 та частині першій статті 294

цифри «164^{5} — 164^{12}» замінити цифрами «164^{5} — 164^{13}»;

частину першу статті 255 доповнити пунктом 10 такого змісту:

«10) державні інспектори з питань інтелектуальної власності (статті 51^{2}, 164^{9}, 164^{13})»;

3) доповнити Кримінальний кодекс України статтею 203^{1} такого змісту:

«Стаття 203^{1}. Порушення законодавства, що регулює виробництво, експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування, експорт, імпорт обладнання чи сировини для їх виробництва

Порушення законодавства, що регулює виробництво, експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування, експорт, імпорт обладнання чи сировини для їх виробництва, якщо ці дії вчинено у великих розмірах, —

карається обмеженням волі на строк до п'яти років.

Примітка. Під великим розміром слід розуміти вартість дисків для лазерних систем зчитування, обладнання чи сировини для їх виробництва, що у три тисячі разів і більше перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян»;

4) частину другу статті 112 Кримінально-процесуального кодексу України після слів і цифр «частиною 2 статті 203» доповнити словом і цифрами «статтею 203^{1}»;

5) у Законі України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 36, ст.299, № 45, ст.377; 2001 р., № 11, ст.45, № 16, ст.76, № 22, ст.105, № 49, ст.259; із змінами, внесеними законами України від 4 жовтня 2001 року № 2745-III та № 2759-III):

частину першу статті 5 доповнити абзацом такого змісту:

«здійснює контроль за наявністю ліцензії»;

статтю 9 доповнити пунктами 62, 63 такого змісту:

«62) виробництво дисків для лазерних систем зчитування;

63) експорт, імпорт обладнання та дисків для лазерних систем зчитування»;

частину третю статті 13 доповнити абзацом такого змісту:

«наявність додатку (із зазначенням кількості сторінок)»;

статтю 20 після частини шостої доповнити новою частиною такого змісту:

«Контроль за наявністю ліцензії у суб'єктів господарювання здійснюють спеціально уповноважений орган з питань ліцензування та інші органи виконавчої влади в межах їх повноважень шляхом проведення планових та позапланових перевірок».

У зв'язку з цим частини сьому—чотирнадцяту вважати відповідно частинами восьмою—п'ятнадцятою;

частину першу статті 21 доповнити абзацом такого змісту:

«акт про відмову ліцензіата в проведенні перевірки органом ліцензування або спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування»;

6) частину першу статті 8 Закону України «Про обов'язковий примірник документів» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 22—23, ст.199) доповнити пунктом 8 такого змісту:

«8) два обов'язкових безоплатних примірники виготовлених дисків для лазерних систем зчитування із записом на них інформації — спеціально уповноваженому органу з питань ліцензування».

3. Кабінету Міністрів України протягом шістдесяти днів з дня опублікування цього Закону:

розробити порядок обігу дисків для лазерних систем зчитування, що були вироблені або імпортовані до набуття чинності цим Законом;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

у двомісячний термін з дня прийняття цього Закону:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність з цим Законом;

забезпечити приведення у відповідність з цим Законом нормативно-правових актів центральних органів виконавчої влади;

подати на розгляд Верховної Ради України законопроект щодо приведення законів України у відповідність із цим Законом.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
17 січня 2002 року.
№ 2953-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про банки і банківську діяльність»

З метою приведення деяких законодавчих актів України у відповідність із Законом України «Про банки і банківську діяльність» Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Законі України «Про Національний банк України» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 29, ст.238; 2000 р., № 42, ст.351):

1) у статті 1:

абзаци другий, чотирнадцятий, двадцять шостий та двадцять восьмий виключити;

в абзаці п'ятому слова «у процесі їх діяльності» замінити словами «та іншими особами, стосовно яких Національний банк України здійснює наглядову діяльність» та доповнити абзац словами «та кредиторів банку»;

2) у статті 7:

у пункті 9 слова «Реєстр банків, їх філій та представництв, валютних бірж» замінити словами «Державний реєстр банків»;

доповнити після пункту 9 новими пунктами такого змісту:

«10) веде офіційний реєстр ідентифікаційних номерів емітентів платіжних карток внутрішньодержавних платіжних систем;

11) здійснює сертифікацію аудиторів, які проводитимуть аудиторську перевірку банків, тимчасових адміністраторів та ліквідаторів банку».

У зв'язку з цим пункти 10—18 вважати відповідно пунктами 12—20;

пункт 14 викласти в такій редакції:

«14) здійснює відповідно до визначених спеціальним законом повноважень валютне регулювання, визначає порядок здійснення операцій в іноземній валюті, організовує і здійснює валютний контроль за банками та іншими фінансовими установами, які отримали ліцензію Національного банку на здійснення валютних операцій»;

доповнити після пункту 19 новим пунктом такого змісту:

«20) визначає особливості функціонування банківської системи України в разі введення воєнного стану чи особливого періоду, здійснює мобілізаційну підготовку системи Національного банку».

У зв'язку з цим пункт 20 вважати пунктом 21;

3) у статті 15:

у пункті 1:

абзац п'ятнадцятий викласти в такій редакції:

«про застосування заходів впливу до банків та інших осіб, діяльність яких перевіряється Національним банком відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяльність»;

доповнити пункт абзацом такого змісту:

«щодо встановлення плати за надані відповідно до закону послуги (здійснені операції)»;

пункт 5 викласти в такій редакції:

«5) установлює порядок надання банківських ліцензій банкам, інших ліцензій юридичним особам на здійснення окремих банківських операцій, а також інших ліцензій та дозволів у випадках, передбачених законом»;

у пункті 6 слова «нормативні акти» замінити словами «нормативно-правові акти»;

4) у статті 26:

назву статті викласти в такій редакції:

«Стаття 26. Нормативи обов'язкового резервування»;

у частині першій слово «нормативи» замінити словом «норматив»;

у пункті 1 слова «розмір обов'язкових резервів» замінити словами «норматив обов'язкового резервування»;

у пункті 2 слова «норми обов'язкових резервів» замінити словами «нормативи обов'язкового резервування»;

у пункті 3 слова «норм резерву» замінити словами «нормативу обов'язкового резервування»;

5) у пункті 6 статті 33 слова «інших фінансово-кредитних установ» замінити словами «інших фінансових установ»;

6) у частині першій статті 38 слово «комерційними» виключити;

7) у частинах першій та третій статті 39 слово «комерційні» виключити;

8) у статті 40:

частину першу після слів «електронних документів» доповнити словами «а також платіжних інструментів», слова «за допомогою електронних документів» виключити;

у частині другій слово «комерційних» виключити;

9) статтю 42 доповнити частиною третьою такого змісту:

«Національний банк має право встановлювати плату за надані ним відповідно до закону послуги (здійснені операції)»;

10) у статті 44:

назву статті доповнити словами «та контролю»;

у частині другій:

абзац перший після слів «валютного регулювання» доповнити словами «та контролю»;

у пункті 1 слово «нормативних» замінити словом «нормативно-правових»;

пункт 2 викласти в такій редакції:

«2) видача та відкликання ліцензій, здійснення контролю, у тому числі шляхом здійснення планових і позапланових перевірок, за діяльністю банків, юридичних та фізичних осіб (резидентів та нерезидентів), які отримали ліцензію Національного банку на здійснення валютних операцій, в частині дотримання ними валютного законодавства»;

доповнити статтю пунктом 4 такого змісту:

«4) застосовування мір відповідальності до банків, юридичних та фізичних осіб (резидентів та нерезидентів) за порушення правил валютного регулювання і валютного контролю»;

11) частину третю статті 55 викласти в такій редакції:

«Національний банк здійснює постійний нагляд за дотриманням банками, їх підрозділами, афілійованими та спорідненими особами банків на території України та за кордоном, банківськими об'єднаннями, представництвами та філіями іноземних банків в Україні, а також іншими юридичними та фізичними особами банківського законодавства, нормативно-правових актів Національного банку і економічних нормативів. Національний банк не здійснює перевірок і ревізій фінансово-господарської діяльності осіб, зазначених у цій статті»;

12) у статті 57:

у частині першій слова «від банків інформацію про їх діяльність відповідно до наданої ліцензії» замінити словами «від банків, банківських об'єднань та юридичних осіб, які отримали ліцензію Національного банку на здійснення окремих банківських операцій, а також від осіб, стосовно яких Національний банк здійснює наглядову діяльність відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяльність», інформацію про їх діяльність»;

частину другу після слів «має право» доповнити словом «безоплатно»;

13) у другому реченні частини першої статті 58 слова «кредитами акціонерам та інсайдерам (пов'язаним особам)» та «великих» виключити;

14) у частині першій статті 59 слова «та кредитних установ» та «фінансових» виключити;

15) статтю 60 виключити;

16) статтю 61 викласти в такій редакції:

«Стаття 61. Повноваження щодо здійснення регулятивних функцій

Національний банк здійснює державне регулювання діяльності банків у формах, визначених Законом України «Про банки і банківську діяльність», як безпосередньо, так і через створений ним орган банківського нагляду»;

17) у частині другій статті 65 слово «комерційних» виключити;

18) у статті 66 слова «службову таємницю або має конфіденційний характер і» замінити словами «державну таємницю, банківську таємницю або іншу конфіденційну інформацію, яка»;

19) у частині першій статті 67:

у абзаці першому слова «та порядок її складання» замінити словами «(у тому числі консолідованої), порядок її складання та подання до Національного банку»;

пункт 1 після слів «(резидентів і нерезидентів)» доповнити словами «банківських об'єднань»;

у пункті 2 слово «підприємницької» замінити словом «господарської»;

20) у частині першій статті 73 слово «комерційного» виключити.

2. У Кримінально-процесуальному кодексі України:

1) у статті 14^{1}:

назву та частину другу після слова «повідомлень» доповнити словами «банківських вкладів та рахунків»;

у частині п'ятій слова «переговорів здійснюється» замінити словами «переговорів, розкриття інформації, яка містить банківську таємницю, здійснюється з письмового дозволу власника такої інформації або»;

2) перше речення частини першої статті 66 доповнити словами «вимагати від банків інформацію, яка містить банківську таємницю, щодо юридичних та фізичних осіб у порядку та обсязі, встановлених Законом України «Про банки і банківську діяльність»;

3) частину третю статті 178 після слова «державну» доповнити словами «та/або банківську»;

4) частину другу статті 179 після слова «державну» доповнити словами «та/або банківську», а після слова «державної» доповнити словами «та/або банківської».

3. У Господарському процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 6, ст.56; 1997 р., № 25, ст.171; 2000 р., № 50, ст.436; 2001 р., № 36, ст.188):

1) частину п'яту статті 8 викласти в такій редакції:

«Якщо у відповіді про визнання претензії не повідомляється про перерахування визнаної суми, то через 20 днів після її отримання така відповідь є підставою для примусового стягнення заборгованості державною виконавчою службою в порядку, встановленому Законом України «Про виконавче провадження». До заяви про порушення виконавчого провадження додається відповідь боржника, а якщо в ній не зазначено розмір визнаної суми, то додається також копія претензії»;

2) у статті 115 слова «цим Кодексом та» виключити;

3) частину другу статті 116 викласти в такій редакції:

«Накази видаються стягувачеві або надсилаються йому рекомендованим чи цінним листом».

4. Пункт 3 статті 25 Закону України «Про Службу безпеки України» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 27, ст. 382) доповнити реченням такого змісту: «Отримання від банків інформації, яка містить банківську таємницю, здійснюється у порядку та обсязі, встановлених Законом України «Про банки і банківську діяльність».

5. У пункті 1 частини першої статті 20 Закону України «Про прокуратуру» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 53, ст.793; 1993 р., № 50, ст.474; 2001 р., № 44, ст.233):

1) доповнити пункт реченням такого змісту: «Отримання від банків інформації, яка містить банківську таємницю, здійснюється у порядку та обсязі, встановлених Законом України «Про банки і банківську діяльність»;

2) слова «чи банківську» виключити.

6. Пункт 17 частини першої статті 11 Закону України «Про міліцію» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 4, ст.20; 1993 р., № 11, ст.83) доповнити реченням такого змісту: «Отримання від банків інформації, яка містить банківську таємницю, здійснюється у порядку та обсязі, встановлених Законом України «Про банки і банківську діяльність».

7. Підпункт «б» пункту 2 статті 12 Закону України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 35, ст. 358) після першого речення доповнити реченням такого змісту: «Отримання від банків інформації, яка містить банківську таємницю, здійснюється у порядку та обсязі, встановлених Законом України «Про банки і банківську діяльність».

8. У статті 10 Закону України «Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 13, ст. 110):

1) у другому реченні пункту 2 слова «Припиняти на розрахункових та інших рахунках у банках та інших фінансово-кредитних установах операції» замінити словами «Зупиняти видаткові операції за рахунками у банках та інших фінансових установах»;

2) пункт 5 доповнити реченням такого змісту: «Одержання від банків інформації, що становить банківську таємницю, здійснюється у порядку та обсязі, встановлених Законом України «Про банки і банківську діяльність», а слово «комерційних» виключити.

9. У пункті 6 статті 8 Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 51, ст. 292) слова «всі операції» замінити словами «видаткові операції».

10. У Законі України «Про систему оподаткування» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 16, ст.119):

1) статтю 5 викласти в такій редакції:

«Стаття 5. Облік платників податків і зборів (обов'язкових платежів)

Облік платників податків і зборів (обов'язкових платежів) здійснюється органами державної податкової служби та іншими державними органами відповідно до законодавства. Банки та інші фінансові установи відкривають рахунки платникам податків і зборів (обов'язкових платежів) лише за умови пред'явлення ними документа, що підтверджує взяття їх на облік в органі державної податкової служби.

Повідомлення про відкриття або закриття рахунків в установах банків платник податків зобов'язаний направити органу державної податкової служби, в якому він обліковується як платник податків і зборів (обов'язкових платежів).

Установи банків зобов'язані надіслати повідомлення про закриття рахунку платника податків і зборів (обов'язкових платежів) до органу державної податкової служби, в якому обліковується платник податків.

Такі повідомлення протягом трьох робочих днів з дня відкриття або закриття рахунку (включаючи день відкриття або закриття рахунку) подаються особисто або направляються на адресу відповідного органу державної податкової служби з повідомленням про вручення.

Датою початку видаткових операцій за рахунком платника податків в установі банку є дата отримання банком документально підтвердженого повідомлення органу державної податкової служби про взяття рахунку на облік в органах державної податкової служби.

Форма і зміст повідомлень встановлюються центральним органом державної податкової служби України»;

2) у частині третій статті 12 слова «а також за неподання державним податковим органам відомостей про відкриття рахунків суб'єктам підприємницької діяльності» замінити словами «а також за неподання відповідним органам державної податкової служби в установлений законом строк повідомлень про закриття рахунків платників податків і зборів (обов'язкових платежів) або за початок здійснення видаткових операцій за рахунком платника податків і зборів (обов'язкових платежів) до отримання документально підтвердженого повідомлення відповідного органу державної податкової служби про взяття рахунку на облік в органах державної податкової служби».

11. Абзац другий пункту 7 частини першої статті 11 Закону України «Про державну податкову службу в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 15, ст.84; 2001 р., № 10, ст.44) викласти в такій редакції:

«застосовувати до юридичних осіб, фізичних осіб — суб'єктів підприємницької діяльності, які у встановлений законом строк не повідомили про відкриття або закриття рахунків у банках, а також до установ банків, що не подали відповідним органам державної податкової служби в установлений законом строк повідомлень про закриття рахунків платників податків або розпочали здійснення видаткових операцій за рахунком платника податків до отримання документально підтвердженого повідомлення відповідного органу державної податкової служби про взяття рахунку на облік в органах державної податкової служби, штрафні санкції у розмірі двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян».

12. Абзац перший підпункту «а» підпункту 9.3.1 пункту 9.3 статті 9 Закону України «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 10, ст.44) викласти в такій редакції:

«а) банкам, обслуговуючим платника податків, з вимогою тимчасового зупинення видаткових операцій за рахунками такого платника податків (якщо платником податку є банк — з вимогою зупинення видаткових операцій за власними рахунками), крім операцій з».

13. Частину другу статті 5 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 42-43, ст.378) викласти в такій редакції:

«2. Законодавство про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом при розгляді судом справи про визнання банку неплатоспроможним (банкрутом) застосовується в частині, що не суперечить нормам Закону України «Про банки і банківську діяльність».

II. Пункт 3 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення до деяких законів України змін щодо відкриття банківських рахунків» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 14, ст. 61) визнати таким, що втратив чинність.

III. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
10 січня 2002 року.
№ 2922-III.

Згідно з Регламентом ВР України закони та інші акти, надруковані в «ГУ», є офіційною публікацією

Перед виборами треба запитувати

не тільки про те, що хоче зробити політична сила, а й про те, що нею вже зроблено

У фракціях і групах

Мітингувати вміють усі. А в останні роки українська політика починає нагадувати «парк атракціонів» й дедалі більше уподібнюється до конкурсу на найвигадливішого організатора акцій, покликаних привернути увагу виборців. За цим захопленням частина депутатів ніби забула про головне завдання парламентарія — створювати закони. Тим часом моментом істини для політичної сили, представленої в парламенті, є хвилина, коли потрібно залишити барвисті фрази та простими словами відповісти на таке просте запитання: «Що зроблено?». Саме тому ми хотіли б підбити підсумки законотворчої роботи фракції Українського народного руху нинішнього скликання.

Кілька цифр. Хоча чисельність фракції становить лише 5% депутатського складу Верховної Ради, депутати від Українського народного руху стали авторами та співавторами значної частини базових документів. За період з 1998-го по 2001 рік нами розроблено та запропоновано на розгляд парламенту 448 законопроектів та 553 проекти постанов, 662 рази ми виступали з парламентської трибуни і 2022 рази — з місця. Фракція перебуває серед лідерів і за кількістю депутатських запитів до органів влади.

Ми ініціювали розгляд парламентом (вносили до порядку денного сесій) Земельного та Бюджетного кодексів, Концепції пенсійної реформи (1999 р.), законодавчих ініціатив щодо повернення заощаджень громадян України (2000 р.), комплексу законів з питань освіти тощо.

Основні законопроекти, розроблені членами фракції у 1998—2001 роках:

- Бюджетний кодекс (Є. Жовтяк).
- Про бюджетну систему та бюджетний процес (В. Асадчев).
- Концепція пенсійної реформи (В. Черняк).
- Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України» (І. Юхновський, В. Кириленко).
- Про роздержавлення засобів масової інформації в Україні (В. Шевченко).
- Про створення системи Суспільного телебачення та радіомовлення України (В. Шевченко).
- Про заставну закупівлю зерна в Україні (І. Юхновський).
- Про іпотеку (В. Черняк).
- Про вищу освіту (І. Юхновський).
- Про Регламент Верховної Ради (В. Асадчев).
- Про внесення змін до Воєнної доктрини України (В. Кириленко).
- Про мораторій на вирубку лісів у Карпатському регіоні (Ю. Костенко).

Зупинюся лише на окремих (за браком місця) напрямах законотворчої діяльності Українського народного руху, які фракція визначила для себе як пріоритетні.

І. Соціальна політика

Питанням № 1 в останні роки для більшості громадян України стало елементарне виживання. Тому фракція цілеспрямовано скерувала свою законодавчу діяльність на розв'язання і тактичних, і стратегічних питань, пов'язаних із поліпшенням їх матеріального забезпечення. Український народний рух обстоював соціальні пріоритети бюджетів 2001-го та 2002 років. Завдяки нашій принциповій позиції вдалося збільшити на 40% зарплати вчителів у 2001 році, а в 2002-му віднайти на освіту та науку додатковий 1 млрд. грн. Я. Джоджик у лютому 2001 р. пропонував ухвалити спеціальний законопроект щодо посилення соціального захисту населення в умовах переходу на повну оплату вартості житлово-комунальних послуг.

Ми не лишалися осторонь екстремальних подій. Після аварії на шахті ім. Баракова в м. Суходільському Луганської області в березні 2000 р. В. Асадчев запропонував ухвалити постанову про відрахування частки зарплати народних депутатів сім'ям загиблих та потерпілих. А на початку липня постанову про надзвичайну ситуацію у Львівській і Тернопільській областях внесла група депутатів від Українського народного руху — О. Гудима, Я. Джоджик, М. Ратушний, Ю. Костенко, І. Тарасюк. Парламент ухвалив постанову «Про ліквідацію наслідків стихійного лиха».

Далі я закцентую увагу на таких трьох напрямах.

Повернення заощаджень

Повернення заощаджень українських громадян, що зберігалися на ощадкнижках до 1991 р., стало однією з найбільших проблем для людей старшого та середнього покоління. Тому боротьба за повернення коштів велася Українським народним рухом послідовно, незважаючи на затятий опір комуністів і соціалістів, і це засвідчують результати голосувань.

Двічі — у квітні 1999-го та січні 2000 року — члени нашої фракції І. Юхновський і В. Кириленко пропонували законопроекти, які давали можливість реально підійти до розв'язання цієї проблеми — через зобов'язання держави врегулювати з Росією питання повернення 150,5 млрд. дол. США заощаджень громадян України, що 1.01.1992 р. були перераховані з рахунків Ощадбанку України до Москви. Проте в червні 2000 р. зусиллями комуністів та соціалістів законопроект було провалено.

У вересні 2000 р. фракція Українського народного руху виголосила дві заяви, якими знову привернула увагу парламенту до проблеми заощаджень. В одній з них містилася вимога провести парламентські слухання з цього питання. 19 жовтня 2000 р. такі слухання було проведено. Якби Верховна Рада проголосувала за проект постанови про підсумки парламентських слухань з питань виконання Постанови ВР «Про порядок ратифікації угоди між Україною та Російською Федерацією про врегулювання питань правонаступництва щодо зовнішнього державного боргу та активів колишнього СРСР» від 19.02.1997 р., —українські громадяни отримали б шанс дістати назад кошти. Але ліві знов проголосували проти.

Пенсійна реформа

Поліпшення пенсійного забезпечення громадян — одне з найперших моральних зобов'язань кожного нормального політика. Але для цього критикувати замало —потрібно, володіючи реальною економічною ситуацією, пропонувати варіанти виходу з глухого кута. А ситуація така. Солідарна пенсійна система, яка діяла за радянських часів, полягала в тому, що «працюючі годують непрацюючих» (підприємства відраховують кошти до Пенсійного фонду, з якого непрацездатна частина населення має отримувати пенсії). Вона вичерпала себе з багатьох причин. Одна з головних — населення України старіє, і нині на більш як 13 млн. непрацюючих припадає 16 млн. потенційних платників до Пенсійного фонду. А в Житомирській та Луганській областях частка пенсіонерів уже становить 70%.

Недоліками цієї системи є також малий відсоток пенсійних виплат порівняно із зарплатою, висока вірогідність затримки виплат, відсутність реального зв'язку між трудовим внеском та розміром пенсії (як наслідок — існування каст високооплачуваних пенсіонерів і пенсіонерів-жебраків). Тому, попри всі ностальгійні спогади, чинна донині система пенсійного забезпечення є рудиментом старої соціально-політичної системи і навіть з «косметичним ремонтом» не витримує випробування.

Першим цілісну Програму пенсійної реформи вніс на розгляд парламенту професор, доктор економіки В. Черняк у листопаді 1999 р. Її було розроблено після вивчення досвіду реформування пенсійної системи багатьох країн, зокрема і посткомуністичних. Ключові положення такі — введення персональних пенсійних рахунків та створення недержавних пенсійних фондів. За такої («накопичувальної») системи на виплати не впливають ні старіння населення, ні безробіття, ні спад виробництва, встановлюється прямий зв'язок між реальним трудовим внеском працівника та його майбутнім пенсійним забезпеченням, а пенсійні кошти виступають як інвестиції у вітчизняну економіку.

Ці ключові положення було покладено в основу законопроектів «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» та «Про недержавне пенсійне забезпечення». Проте прийняття пенсійної реформи вже кілька років блокується лівими — фракція КПУ, яка на словах піклується про пенсіонерів, жодного разу не голосувала за реформу пенсійної системи, прирікаючи людей старшого віку на принизливі пенсії. Незважаючи на це, нове пенсійне законодавство, нарешті, прийнято в першому читанні.

До речі, в Україні й досі на державному рівні підтримується поділ людей старшого віку на «білих» і «чорних», до того ж у географічному вимірі — це поділ України на Схід і Захід. Вивчивши головні больові точки законодавства, Я. Джоджик у вересні 2001 р. запропонував зміни та доповнення до Закону «Про статус ветеранів війни та гарантії їх соціального захисту» — щодо осіб, які були переселені на територію України після 1944 р., та тих, які народилися до 31 грудня 1932 р. включно. Корективи законодавства, які могли полегшити долю тисяч українських громадян, у грудні 2001 р. було відхилено українським же парламентом. Очевидно, що уявлення значної частини парламентаріїв про рівність, як і про державність України, вельми своєрідні.

Оплата праці

Реформа оплати праці вже давно стукає в двері, бо не таємниця, що рівень малозабезпеченості, мінімальна зарплата і прожитковий мінімум — це три різні речі, і якщо їх зіставити, то неможливо отримати відповідь на запитання: як можна прожити на мінімальну зарплату?

Першу спробу збалансувати ці величини завдяки внесенню змін до Закону «Про оплату праці» В. Асадчев зробив восени 1999 р., а другу — навесні 2001 р. Перша являла собою «косметичну» поправку — встановити на друге півріччя 1999 року межу малозабезпеченості в розмірі 182,08 грн., а не 118,30 грн., як це було записано в чинному на той час законі. Друга передбачала приведення розміру мінімальної зарплати до розміру прожиткового мінімуму через встановлення прозорішої системи оплати праці — погодинної. Іншими словами, пропонувалося встановити мінімальний розмір оплати роботи за годину, вирахувавши його таким чином, щоб при восьмигодинному робочому дні людині була забезпечена за місяць заробітна плата, не менша від прожиткового мінімуму (на 2002 рік він затверджений у розмірі 365 грн.).

Однак обидві спроби було відхилено парламентом —очевидно, для значної частини народних обранців питання, «як вижити на мінімальну зарплату», не є таким актуальним, як для тих, хто їх обирав.

Соціальний захист «чорнобильців»

Автором низки законопроектів, пов'язаних із соціальним аспектом ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, був депутат від Рівненщини, член нашої фракції І. Полюхович. Парламент підтримав його законопроект про порядок фінансування в 1999 р. заходів, пов'язаних із ліквідацією наслідків Чорнобильської катастрофи та соціальним захистом населення. Інша річ, що за урядування В. Пустовойтенка на виконання соціальних законів «чомусь» постійно не вистачало грошей.

Чорнобильська трагедія дається взнаки не тільки ліквідаторам, а й їхнім дітям. Тому Я. Джоджик пропонував доповнення до Закону «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», згідно з якими соціальний захист поширювався б і на дітей, батьки яких мають статус «потерпілого». Проект закону, який пролежав майже півроку, так і не був підтриманий парламентом.

ІІ. Наука та освіта

Розглядаючи високоінтелектуальні технології як необхідну основу побудови ефективної національної економіки та маючи в своєму складі значну частину науковців (І. Юхновський, Ю. Костенко, В. Асадчев, В. Черняк, Є. Жовтяк), фракція фактично виступає куратором української науки в парламенті. Зважаючи на катастрофічну втрату висококваліфікованих кадрів через недофінансування галузі (так званий відплив умів), 1999 р. Є. Жовтяк запропонував проект постанови «Про стан фінансування науково-технічної сфери в державі», проте окремо постанова ухвалена не була.

Законодавча база

Ситуація із законодавчим та фінансовим забезпеченням науки та освіти почала поліпшуватися завдяки синхронній роботі прем'єра Ющенка та голови Комітету ВР з питань науки та освіти Юхновського. За поданням комітету було ухвалено надзвичайно важливий Закон «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки», яким визначено правові, фінансові та організаційні засади цілісної системи формування та реалізації пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки в Україні. Парламент ухвалив кілька базових для системного розвитку освіти законопроектів, розроблених комітетом (зокрема, про дошкільну, позашкільну та вищу освіту).

Фінансування

За період 2000—2001 рр. зарплата вчителів зросла на 75%, а оплата праці науковців у Національній академії наук збільшена вдвічі. Це було результатом наполегливої роботи І. Юхновського та фракції Українського народного руху з бюджетним комітетом та з урядом. У січні комітетом розроблено законопроект, який передбачає збільшення зарплати вчителів на 15%. Істотно збільшено видатки на інші освітні цілі —зокрема на програму «Сільська школа». Внесено також зміни до Закону «Про наукову та науково-технологічну діяльність», які стосуються пенсійного забезпечення науковців.

Інноваційна діяльність

Влітку 2000 р. з ініціативи депутатів фракції була ухвалена постанова про затвердження завдань Національної програми інформатизації на 2000—2002 рр. Розглядаючи розвиток інформаційної системи України як одну з найважливіших проблем, що висуває перед країною сучасна цивілізація, І. Юхновський ініціював роботу з формування принципів побудови інформаційної системи України, спрямованої на створення загальнонаціональних банків даних «населення», «геологія», «кадастр», «екологія», «освіта», «фінанси» тощо. Уже дала результати й робота, проведена І. Юхновським у напрямі українізації програмного забезпечення інформаційної системи України — зокрема, затверджено стандарт введення української абетки в комп'ютер та укладені відповідні домовленості з компанією «Майкрософт».

У жовтні 2001 р. парламент підтримав поширення дії Закону «Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків», який раніше стосувався технопарків «Напівпровідникові технології і матеріали, оптоелектроніка та сенсорна техніка», Інституту електрозварювання ім. Патона та Інституту монокристалів, — на донецький технопарк «Вуглемаш», розробки якого дають змогу істотно підвищити техніку безпеки роботи на шахтах. А В. Черняк запропонував врахувати в переліку також технопарк «Електронмаш-Образ», що розробляє, серед іншого, принципово нову технологію створення системи, яка сприйматиме людську мову та українські тексти.

Однак значна частина законопроектів, через солідну дистанцію, яка розділяє переважну частину депутатів-комуністів та репрезентантів політико-економічних угруповань від проблем науки, залишилася або не розглянутою, або відхиленою. Так, розроблений І. Юхновським законопроект «Про стан, напрями реформування і фінансування освіти в Україні» у квітні 2001 р. парламентом відхилено. А до іншого законопроекту академіка Юхновського — «Про державну підтримку розвитку високих технологій в Україні», внесеного на розгляд у лютому 2001 р., черга досі не дійшла.

Юрій КОСТЕНКО,
голова фракції Українського народного руху у Верховній Раді.
(Далі буде).

Виборча програма Комуністичної партії України (оновленої)

(Стислий виклад)

Комуністична партія України (оновлена) — партія трудового народу України, створена на основі вчення К. Маркса, Ф. Енгельса, В. І. Леніна, мета якої — побудова насправді справедливого суспільства, де кожна людина зможе повною мірою розкрити свої можливості та реалізувати своє право на гідне життя, де основою добробуту кожного буде чесна праця.

КПУ(о) відкрита для всіх тих, хто хоче жити чесним трудом.

На відміну від інших лівих сил, що лише декларують себе як захисників інтересів народу, наша партія ставить собі за мету здійснення реальних змін у нинішньому становищі людей праці, ветеранів, пенсіонерів, молоді.

Наша Програма, із якою ми йдемо на вибори, складена з урахуванням думок і побажань десятків тисяч найбільш активних та небайдужих представників трудового народу України, тому вона має право насправді називатися Народною Програмою. Цей документ грунтується на всебічному аналізі ситуації, що нині склалася у нашому суспільстві.

Наше бачення ситуації у суспільстві є чітким і зрозумілим.

Ми вважаємо, що сучасна Україна — це держава, де:

— одноосібно панує чиновник, який сам безконтрольно привласнив право порушувати закони і моральні норми, нехтуючи інтересами народу і цілої держави;

— культивуються напівфеодальні відносини, де невеличка купка олігархів насолоджується усіма можливими благами, а робітник, селянин, лікар, вчитель, військовослужбовець, пенсіонер знаходяться за межею бідності і позбавлені навіть надії на поліпшення власного становища;

— нечувано експлуатується людська праця, а мізерні пенсії та зарплати навмисно не виплачуються;

— чесні працівники, пенсіонери, малозабезпечені сім'ї не можуть сплачувати за якісне медичне обслуговування і, по суті, приречені на хвороби та вимирання;

— збільшується з кожним роком кількість безпритульних дітей, де батьки не впевнені у майбутньому своїх дітей, бо не в змозі заплатити не тільки за навчання своїх дітей, а й за якісні ліки і їжу для них;

— невпинно збільшується процент безробітних, де розвивається проституція й наркоманія;

— молодь позбавлена гідного майбутнього;

— катастрофічними темпами девальвуються духовні й культурні цінності, зникають споконвічні моральні цінності, що є основою будь-якого цивілізованого суспільства.

До цього слід додати, що при трагічному розпаді СРСР влада партійного чиновника змінилася на владу державного бюрократа, який спрямовує свою роботу на своє збагачення, використовуючи надбання трудового народу. На жаль, всі процеси, які відбуваються в державі, проходили й проходять при навмисному невтручанні сучасних лівих партій, а інколи і при їхній безпосередній участі у руйнівних процесах, що є злочином перед українським народом.

Тому, спираючись на підтримку народу, враховуючи побажання представників усіх верств населення, використовуючи участь у радах усіх рівнів, Комуністична партія України (оновлена) буде втілювати в життя істинно народну програму.

Наша народна програма насамперед передбачає такі положення:

У сфері економіки та виробничих відносин

Найголовнішим результатом розвитку національного виробництва має бути зростання добробуту населення, збільшення робочих місць, укріплення соціальних гарантій населенню. Без цього справжня стабілізація економіки держави неможлива. Під наглядом народного контролю необхідна націоналізація стратегічно важливих, прибуткових і безпідставно приватизованих підприємств, які формують основу економічного розвитку держави. Насамперед — підприємств паливно-енергетичного комплексу, металургії, машинобудування, військово-промислового комплексу, хімічної, винно-горілчаної та тютюнової промисловості.

Слід, у першу чергу, розвивати сучасні, науково-технологічно насичені галузі промисловості: електронну, літакобудування, суднобудування, машинобудування, хімічну та виробництва військово-промислового комплексу. Всебічно зміцнювати зв'язки вітчизняних підприємств з економіками братніх народів на засадах рівноправного партнерства. Керівництво заводами та фабриками покласти на ради трудових колективів.

Надати пріоритетний розвиток сільськогосподарському виробництву, як галузі, яка в змозі на даному етапі вивести державу з економічної кризи та нагодувати населення України.

Надати більше економічної самостійності регіонам держави під наглядом місцевих органів народного контролю.

Стосовно політичного життя держави

Усі першочергові політичні кроки й заходи слід спрямувати на негайне поліпшення життя трудового народу, підтримку найменш захищених верств населення. Тільки врятувавши народ від вимирання, ми матимемо моральне право переходити до подальших дій.

Владу українського народу слід здійснювати через ради народних депутатів різних рівнів, надавши їм статусу законодавчої та виконавчої влади, яка буде підпорядкована контролюючим структурам, створеним народом.

Повернути народові України економічний контроль через народний контроль, який буде підзвітний самому народу.

Надати право, поруч з іншими владними структурами, формування законодавчої ініціативи народному контролю.

Усі політичні питання мають вирішуватися виключно українськими органами влади без утручання Міжнародного валютного фонду та інших геополітичних та фінансових буржуазних організацій.

Судді та народні засідателі обираються народом. На даному етапі необхідно зберегти смертну кару як найвищу міру покарання.

У міжнародній політиці слід приділяти особливу увагу розвитку відносин із країнами СНД та, в першу чергу, з Росією та Білоруссю.

У соціальній сфері

Негайне підвищення заробітної плати працівникам усіх галузей до рівня нормального забезпечення матеріальних, духовних та культурних потреб людини.

Увести державне регулювання цін на продукти харчування та основні першочергові засоби життєзабезпечення людей (ліки, житлово-комунальні послуги, транспорт).

Безумовне повернення грошових вкладів громадян за рахунок конфіскованого майна і коштів олігархів, що збагачувалися, порушуючи чинне законодавство. Підвищення пенсій до рівня прожиткового мінімуму і вище. Зменшити пенсіонерам комунальні платежі відносно загального рівня пропорційно до їхнього трудового стажу. За рішеннями органів народного контролю пенсіонери й ветерани в особливих випадках можуть узагалі звільнятися від сплати комунальних платежів.

Тимчасово ввести систему безкоштовного харчування та гарантованих харчових пайків для найменш забезпечених.

Списання всіх боргів по квартплаті й установлення цін за комунальні послуги, що відповідають реальному рівню заробітної плати громадян.

У соціальній сфері у повній мірі має бути втілений принцип: не людина для держави, а держава для людини.

У сферах культури, медицини та освіти

Необхідно негайно припинити руйнування вітчизняної культури та процес заміни її закордонним сурогатом, що несе у собі пропаганду насильства, бездуховності, моральної розбещеності.

Розвитку вітчизняної культури, що вбірала у себе найкращі надбання українського народу та народів світу, приділяти особливе значення, як духовній основі суспільства.

Медицина має бути безкоштовною та доступною для всіх без винятку громадян. Для цього слід розвивати медичні заклади у найвіддаленіших куточках України.

Освіта має бути безкоштовною, її слід спрямувати, насамперед, на підтримку й розвиток найздібніших, обдарованих дітей з трудового народу. Комуністична партія України (оновлена), усвідомлюючи ту відповідальність, яку вона бере перед українським народом, наголошує, що в подальшій боротьбі буде спрямовувати свою роботу на соціалістичний шлях розвитку для створення суспільства соціальної справедливості.

Наше першочергове гасло:

«Через народний контроль та владу рад — до побудови розвинутого соціалізму, до створення Радянської України, — правового, економічно та політично розвинутого суспільства».

Щаслива людина — міцна Україна!

ПЛАТФОРМА партії Всеукраїнського об'єднання лівих «Справедливість» на виборах 2002 року

Про себе

Партія Всеукраїнського об'єднання лівих «Справедливість» — наймолодша (заснована в квітні 2000 р.) лівоцентристська партія в країні, за неповні 2 роки діяльності зросла до 50 тис. чол., створила свої організації в усіх 27 регіонах і більш ніж 2/3 адміністративно-територіальних одиниць. Середній вік членів партії — 35 років, вони представляють широкий спектр суспільства: вчені, вчителі, інженери, робітники, селяни, представники малого і середнього бізнесу, ветерани війни і праці тощо.

Партія стоїть на платформі конструктивної опозиції, виходячи при цьому з головних засад наукового соціалізму. З ряду об'єктивних і суб'єктивних причин народ України, в переважній більшості незадоволений нинішнім рівнем життя і діяльністю влади, не готовий ще до активного протесту і боротьби за свої законні права. Перед Україною лежить важкий еволюційний шлях подолання системної кризи, в якій вона перебуває з 1991 року. Але і в цей період, спираючись на формальні ознаки буржуазної демократії, закладені в Конституції і ряді законів, необхідно рятувати народ від вимирання, домагатись утвердження соціальної справедливості, вести постійну роз'яснювальну роботу серед людей праці, захищати їх інтереси. Виходячи з цих положень, партія внесла цілий ряд економічно обгрунтованих пропозицій з виходу країни з кризи, які владою не були зреалізовані, і провела велику роботу по захисту інтересів тисяч конкретних людей і сотень трудових колективів, змусивши владу позитивно вирішити їх проблеми. Так партія вже на першому етапі свого становлення реалізовувала власне гасло: **«НАША ВЛАДА — ЗАВТРА, РЯТУВАТИ ЛЮДЕЙ І УКРАЇНУ СЬОГОДНІ!»**

Опозиційна партія, здатна вирішувати проблеми людей, не маючи влади, зможе вирішувати їх набагато краще і ефективніше, маючи владу!

Наша оцінка ситуації в країні

Ми вважаємо нинішні «реформи» не чиєюсь помилкою, а розцінюємо їх як свідомі дії кланово-олігархічних кіл, що утворилися на початку 90-х років і виросли з продажної партноменклатури та криміналітету, з метою пограбування спільно надбаного народного добра для власного збагачення.

Тільки багаторічний прихований опір народу, його вражаюча здатність до самовиживання і розрізнені поки що дії лівої опозиції рятують Україну від кінцевого розвалу і загибелі.

У державному вимірі нинішня Україна є якимось кланово-олігархічним утворенням з зовнішніми камуфляжними ознаками буржуазної демократії.

У зовнішньополітичному вимірі Україна повністю залежить від країн «сімки», перш за все від США.

У економічному вимірі Україну не можна віднести до будь-якої відомої в науці категорії економіки в силу її хаотичного розвитку — ближче всього поняття «дикий капіталізм». Основні фонди підприємств зношені і не відновлюються. Господарство деградує.

У ідеологічному вимірі Україна — держава, де нав'язуються і утверджуються погляди середньовічної епохи з відтінками мракобісся, при цьому ігнорується історична пам'ять, правда і справедливість.

У соціальному плані в країні панують бідність і злидні, розрив у прибутках між найбагатшими і найбіднішими досягає астрономічних розмірів, нагадуючи період кріпосного права в Росії. На шиї держави висить величезний зовнішній і внутрішній борг.

У військовому відношенні Україна безсила. Армія погано оснащена, одягнута і нагодована, за чисельністю поступається міліції і спецпідрозділам, що є першою ознакою поліцейської держави.

У країні гинуть наука, освіта, охорона здоров'я, культура, що призводить до фізичного і духовного вимирання та виродження нації.

В інформаційному плані в країні за наявності конкуренції на ринку інформації усе ж відсутня свобода слова у її сутнісному значенні: газети, радіо і телеканали належать приватним особам, є засобами одурення і обману народу, жорстко обмежується і контролюється свобода творчості журналіста, ця професія належить до небезпечних. Журналістів убивають.

Суспільний організм, як ракова пухлина, роз'їдає корупція і потрясає злочинність.

Влада, яка довела країну до такого жалюгідного стану, повинна бути замінена. І починати потрібно з парламенту. Історичні умови склалися так, що влада може бути замінена мирним шляхом — через вибори. До влади, як у більшості цивілізованих країн, повинні прийти сучасні, патріотично налаштовані і відповідальні за долю людини і держави ліві сили.

НАША МЕТА — ЛЮДИНА, ВЛАДУ — НА СЛУЖБУ ЇЙ!

Чого ми хочемо, чого домагаємося, до чого прагнемо?

Сподівання партії — це сподівання народу. Ми — частка його, що потерпає від таких само незгод і страждань, ми хочемо того ж, чого хоче і народ України — спокійного, щасливого, забезпеченого життя у вільній і процвітаючій країні.

Щоб кардинально змінити ситуацію в Україні, потрібно обрати чесну, відповідальну і підконтрольну народові владу.

Ми за повне народовладдя, повернення дійсної, а не бутафорської, влади радам народних депутатів, надання їм права формування виконавчих структур та контролю за їх діяльністю. Ми за законодавче обмеження повноважень інституту президентства, трансформувавши Україну **в парламентсько-президентську республіку.**

Ми здійснимо динамічні, ефективні кроки в економіці. Буде наведено порядок **в економічних відносинах,** розроблена і здійснена програма подолання соціально-економічної кризи (керованість народним господарством; відмова від жорсткої монетарної політики; доступні кредити для розвитку підприємств усіх форм власності; право регіонів формувати бюджет «знизу-догори»; ліквідація диспаритету цін; перевага провідним галузям виробництва на наукоємній і високотехнологічній основі; створення вигідних умов для вкладення у вітчизняне виробництво капіталів іноземних інвесторів; усунення непотрібного посередництва між товаровиробником і споживачем; припинення приватизації крупномасштабних, високоліквідних об'єктів стратегічного державного значення; відновлення державної монополії на виробництво лікеро-горілчаних і тютюнових виробів; припинення ввезення в країну продукції, яка кількісно і якісно достатньо виробляється в Україні; кардинальна зміна підходів до земельної реформи: видача селянам не пустих папірців-сертифікатів, а землі всім, хто працює на ній, надання пільгових кредитів для придбання техніки колективним, фермерським, індивідуальним господарствам, недопущення купівлі-продажу товарної землі; зміна податкової політики — зниження податків і їх диференціація).

Ми добре усвідомлюємо, що тільки вирішення цих завдань і зростання економіки дозволить вирішити складні проблеми, які накопичилися **в соціальній сфері:** ліквідацію безробіття; припинення хибної практики невиплати зарплат, пенсій, стипендій; підвищення мінімальної пенсії до прожиткового рівня; встановлення реального рівня комунальних платежів; збереження і відновлення відмінених пільг для малозабезпечених, багатодітних сімей, ветеранів війни і праці, інвалідів, чорнобильців, афганців; повернення вкрадених у населення заощаджень; розгортання житлового будівництва і забезпечення безкоштовним житлом малозабезпечених категорій населення, надання пільгових кредитів на придбання житла всім іншим категоріям; реальна, а не показушна боротьба зі злочинністю, наркоманією, проституцією. **Рівень і якість життя людини — головне програмне завдання нашої партії.**

Величезна кількість невирішених проблем за минуле 10-ліття нагромадилася **в гуманітарній сфері.** Ми відновимо проголошене Конституцією право на безоплатну освіту і медичне обслуговування, відновимо систему фізичного виховання і спорту, яка прекрасно себе виявила за Радянської влади; доб'ємося надання вчителеві статусу державного службовця; відновимо роботу широкої мережі палаців і будинків культури, бібліотек (особливо в сільській місцевості), колективів художньої самодіяльності, різноманітних творчих об'єднань; будуть відроджені українська кінематографія і кіномережа, створені нормальні умови для діяльності театрів і високоякісних творчих колективів; з культури і мистецтва буде витіснена американщина з її егоїзмом і аморальністю; ми відновимо історичну правду, припинимо зіткнення людей і суспільних груп у питаннях оцінки минулого, ставлення до релігії і церкви, мовної проблеми **(українська мова — державна мова, російській мові — статус офіційної);** під жорсткий державний контроль буде взято захист навколишнього середовища.

У питаннях **міжнародної політики** ми прихильники тісних стосунків з нашими природними історичними союзниками-сусідами: Росією, Білоруссю, Молдовою аж до взаємовигідних союзницьких відносин; інтеграція в Європу може відбуватися тільки спільно. **РАЗОМ — ДО ЄВРОПИ!**

Партія ВОЛ «Справедливість» їде на наступні вибори під гаслами: «НАША МЕТА — ЛЮДИНА, ВЛАДУ — НА СЛУЖБУ ЇЙ!», «ЩАСЛИВА ЛЮДИНА — МІЦНА УКРАЇНА!», «СПРАВЕДЛИВІСТЬ ВІДРОДИТЬ УКРАЇНУ!».

Голосуючи за Справедливість, ви голосуєте за свою долю, за щасливе майбутнє своїх дітей і онуків, своєї країни!

Всеукраїнське об'єднання лівих «Справедливість».

Іммігранти, біженці, громадяни...

Проблеми формування імміграційної політики України

Опублікувати статтю з проблем формування імміграційної політики України мене спонукала ситуація, що склалася з реалізацією Закону України «Про імміграцію». 9 січня поточного року на розширеному засіданні Комітету ВР з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин, який я очолюю, ми проаналізували питання про перебіг виконання цього закону. В зв'язку з тим, що проблема правового регулювання імміграції в Україну є новою для нашої держави, нас цікавило, як виконується прийнятий 7 червня 2001 року Закон України «Про імміграцію», чи виникають складнощі з його реалізацією, збільшився чи зменшився з його прийняттям потік бажаючих в'їхати в Україну на постійне проживання. На превеликий жаль, ми з'ясували для себе лише одне — закон досі не реалізується. Причини і негативні наслідки, до яких це може призвести, я проаналізую нижче, а спочатку зупинюся на питанні законотворчої діяльності у сфері міграції.

Законодавці своє слово сказали

Верховна Рада України третього скликання і, зокрема, Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин, доклали значних зусиль до завершення процесу законодавчого врегулювання проблем, що були у сфері міграції.

Зокрема розроблено і прийнято в новій редакції Закон «Про громадянство України» 18 січня 2001 року, Закон «Про біженців» 21 червня 2001 року та Закон «Про імміграцію» 7 червня 2001 року. Хочу підкреслити, що суб'єктами права законодавчої ініціативи з цих законів виступили народні депутати України. Чому я на цьому наголошую, стане зрозуміло, коли перейдемо до проблем їх реалізації.

Сформульовані в цих законах норми правового регулювання міграційних процесів базуються на міжнародно-правових актах у галузі прав людини та з урахуванням національних інтересів нашої держави. Їх прийняття стало важливим кроком на шляху інтеграції України в європейське співтовариство і підтвердило, що наша держава послідовно виконує взяті на себе зобов'язання з приведення міграційного законодавства у відповідність зі стандартами Євросоюзу. Хочу наголосити, що зазначені закони отримали високу оцінку міжнародних експертів. Зокрема Закон «Про громадянство України» експертами ОБСЄ визнано найкращим серед країн СНД та одним із кращих у Європі, що підкреслив на зустрічі з членами нашого комітету, яка відбулася 4 лютого цього року, Верховний Комісар ООН у справах національних меншин Р. Екеус.

Увага, яку законодавці приділили формуванню міграційної політики нашої держави та її належному правовому забезпеченню, зумовлена цілою низкою чинників. З одного боку, через недостатню захищеність східного і північного кордону України на її територію проникає чимало мігрантів, зокрема шукачів притулку з азіатських країн, які прямують транзитом до Західної Європи. Більшість з них осідає в Україні без наміру просити статусу біженців і переходить на нелегальний стан. З другого — розширення Європейського союзу наблизило його кордони до західного кордону України, що спричинює візові обмеження на в'їзд до нових країн—членів Євросоюзу, посилення імміграційного контролю. Через це є реальна загроза перетворення України на своєрідну буферну зону.

Сьогодні у всьому світі інтенсифікуються міграційні процеси. Більш як 100 мільйонів осіб проживає нині поза межами країн свого громадянства. З явищем міграції, і особливо нелегальної, тісно пов'язані зростання злочинності, поширення небезпечних інфекційних захворювань, етнічна напруженість, соціальні конфлікти та інші негативні наслідки. Слід сказати про те, що щорічно територією України мігрують десятки тисяч іноземних громадян, які проїжджають в інші держави та частково осідають на території України. За різними оцінками, кількість іноземців, які в'їхали в Україну за останні 10 років, становить близько 1,6 мільйона осіб, частина з них проникли на територію держави нелегально. З огляду на останні події в світі можна прогнозувати, що потік мігрантів у найближчі роки збільшиться. Тому встановлення чітких підстав, що дають право на в'їзд і перебування іноземців та осіб без громадянства в Україні, в тому числі підстав для отримання дозволу на імміграцію, надання статусу біженця, набуття та припиняття до громадянства України, має виняткове важливе значення.

До прийняття 7 червня 2001 року Закону «Про імміграцію» легальної імміграції в Україну, крім репатріації та прийому біженців, практично не було. Закон «Про правовий статус іноземців», прийнятий у 1994 році, передбачає можливість імміграції іноземців в Україну. Однак він містить відсилочну норму про те, що порядок видачі дозволу на імміграцію, а також посвідки на постійне або тимчасове проживання та розв'язання інших питань, пов'язаних з імміграцією іноземців, має визначатися законом про імміграцію. Протягом семи років ці питання частково регулювалися підзаконними актами, що суперечило вимогам Конституції України. Адже відповідно до пункту 10 статті 92 Конституції України виключно законами України визначаються засади регулювання демографічних та міграційних процесів.

Відсутність закону про імміграцію передусім створювала проблеми вихідцям з України, які з різних причин, часто не зі своєї волі, опинилися за її межами і тепер повертаються на Батьківщину. У них виникали істотні проблеми з оформленням проживання в Україні. До нашого комітету надходили численні звернення з цього питання.

Крім того, неврегульованість імміграційних питань на законодавчому рівні ускладнювала виокремлення осіб, які на законних підставах мешкали на території України, та осіб, які не мали таких підстав, що перешкоджало ефективній боротьбі правоохоронних органів з незаконною міграцією.

Кого вважати іммігрантом?

Саме це і спонукало комітет виступити одним з ініціаторів законопроекту про імміграцію. Процес його розробки був складним. Зазначу, що різні проекти закону про імміграцію блукали в урядових кабінетах з 1994 року, але узгоджений проект від Кабінету Міністрів України до Верховної Ради так і не був поданий. Ми створили робочу групу з числа народних депутатів України та залучили фахівців з Міністерства внутрішніх справ, Управління з питань громадянства адміністрації Президента України та інших структур.

У Законі «Про імміграцію» дано визначення імміграції, встановлено перелік документів, які подаються для надання дозволу на імміграцію, визначено підстави для відмови у наданні дозволу на імміграцію та підстави для скасування дозволу на імміграцію. Закон встановив вичерпний перелік осіб, які можуть іммігрувати в Україну. Для частини з них передбачено преференції у вигляді надання дозволу на імміграцію поза квотою. Перелічу їх: одному з подружжя, якщо другий з подружжя, з яким він перебуває у шлюбі понад два роки, є громадянином України, дітям і батькам громадян України; особам, які є опікунами чи піклувальниками громадян України, або перебувають під опікою чи піклуванням громадян України; особам, які мають право на набуття громадянства України за територіальною ознакою; особам, імміграція яких становить державний інтерес для України. Тобто це близькі та рідні громадян України та вихідці з території України. Іншим категоріям іммігрантів, а їх сім: 1) діячі науки та культури, імміграція яких відповідає інтересам України; 2) висококваліфіковані спеціалісти і робітники, гостра потреба в яких є відчутною для економіки України; 3) особи, які здійснили іноземну інвестицію в економіку України іноземною конвертованою валютою на суму не менше 100 тисяч доларів США, зареєстровану в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України; 4) особи, які є повнорідними братом чи сестрою, дідом чи бабою, онуком чи онукою громадян України; 5) особи, які раніше перебували в громадянстві України; 6) батьки, чоловік (дружина) іммігранта та його неповнолітні діти; 7) особи, які безперервно прожили на території України протягом трьох років з дня надання їм статусу біженців в Україні чи притулку в Україні, а також їхні батьки, чоловіки (дружини) та неповнолітні діти, які проживають разом з ними; дозвіл на імміграцію надається в межах квоти імміграції, яку встановлює Кабінет Міністрів України на кожний рік. Крім цього, законом встановлено низку обмежень, що не дадуть можливості «небажаним» особам іммігрувати в Україну.

Закон «Про імміграцію» розв'язав проблему легалізації іноземців та осіб без громадянства, які через недосконалість законодавства не мали змоги це зробити. Зокрема, іноземців та осіб без громадянства, які змушені були залишити місця постійного проживання в Автономній Республіці Абхазія Грузії, іноземців та осіб без громадянства, які прибули в Україну до 6 березня 1998 року за угодою між урядами В'єтнаму та СРСР про направлення і прийняття в'єтнамських громадян на професійне навчання та роботу на підприємства та організації СРСР від 2 квітня 1981 року.

У такий спосіб було розв'язано цілу низку наболілих проблем і створено правову базу для впорядкування процесу в'їзду в Україну на постійне проживання та поліпшення боротьби з незаконною міграцією.

Закон є, але він не виконується

Проте, хоч як прикро це констатувати, зусилля законодавців на сучасному етапі зведено нанівець. Знову стара проблема — закон є, але він не виконується. І ось чому. Це пов'язано з недотриманням Кабінетом Міністрів України вимог пункту 2 Прикінцевих положень Закону «Про імміграцію». Уряд мав до 7 жовтня 2001 року підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції з приведення законодавчих актів України у відповідність до цього закону. Зокрема, потрібно внести зміни до Закону «Про правовий статус іноземців», зміст якого суперечить положенням не лише Закону «Про імміграцію», а й Конституції України.

Крім того, уряд мав у зазначений термін прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього закону. Йдеться про визначення порядку формування квоти імміграції і встановлення квоти імміграції на кожний календарний рік, порядку провадження за заявами про надання дозволів на імміграцію та виконання прийнятих рішень, а також затвердження зразка посвідки на постійне проживання, правил та порядку її оформлення і видачі.

Нічого цього не зроблено, хоча Міністерство внутрішніх справ України ще 28 вересня 2001 року подало на розгляд Кабінету Міністрів узгоджені проекти зазначених актів.

У зв'язку з цим я звернувся від імені комітету з листом до Прем'єр-міністра України А. Кінаха з проханням вжити заходів зі створення належних умов для реалізації Закону «Про імміграцію». 6 лютого я також порушив це питання на сесійному засіданні Верховної Ради України. Маю надію, що ці кроки та дана публікація знайдуть належне розуміння та пришвидшать прийняття урядом необхідних рішень.

На жаль, стає вже хронічним невчасне створення Кабінетом Міністрів умов для запуску в дію законів у сфері міграції. Тут варто зазначити, що аналогічна ситуація склалася і щодо Закону «Про біженців», про який я вже згадував. Через відсутність підзаконних актів практично зупинено процес надання статусу біженця, що, безперечно, негативно позначиться на міжнародному іміджі нашої держави. До речі, Верховна Рада України нещодавно прийняла Закон «Про приєднання України до Конвенції ООН про статус біженців та Протоколу щодо статусу біженців». Тож невиконання Закону «Про біженців» може розцінюватись як недотримання Україною міжнародних зобов'язань. Прикро, що скрізь декларують співпрацю уряду і Верховної Ради, а насправді це не завжди так.

Слід наголосити, що схожі проблеми з виконанням законів є і в економічній та соціальній сферах. Ми приймаємо потрібні для людей і держави закони, а виконавча влада або не створює умов для їх виконання, або приймає такі підзаконні акти, що вихолощують весь зміст і спрямованість закону. Особливо коли йдеться про пільги соціально незахищеним верствам населення: створюють усілякі перешкоди у вигляді положень та інструкцій, і доки людина збере всі необхідні довідки та папери, то зазнає поневірянь. У таких випадках своє слово має сказати і судова влада.

Але хочу завершити на оптимістичній ноті. В нашій державі хоч і повільно, але послідовно утверджується верховенство права і ми прийдемо до того, що житимемо і працюватимемо за законами.

Геннадій УДОВЕНКО,
голова Комітету ВР з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин.

Відсутність закону про імміграцію створювала проблеми вихідцям з України

Красива мрія про гірський потяг

 Куточки України

Неподалік міста Рахів на Закарпатті, серед мальовничих гір, на березі швидкоплинної Тиси, стоїть геодезичний знак і стела, що символізують географічний центр Європи. На камені латинською мовою викарбувано слова: «Постійне, точне, вічне місце. Дуже точно, із спеціальним апаратом, який виготовлений в Австрії і Угорщині, зі шкалою меридіанів і паралелей, встановлений центр Європи, 1887». До цього символу вже протягом багатьох десятиріч приходять тисячі туристів.

А поруч адміністрація Карпатського біосферного заповідника спорудила оригінальний Музей екології Карпат, розгорнула будівництво еколого-культурологічного комплексу, який включатиме візит-центр з тематичними експозиціями. Тут також буде каплиця, де здійснюватиметься обряд «Вінчання в центрі Європи», кафе «Гуцульська кухня», кіоск сувенірів, мережа екологічних науково-пізнавальних маршрутів, вручатимуться спеціальні дипломи тощо.

Зауважимо, що Рахівщина з давніх-давен була популярна як туристично-рекреаційний центр. За часів Австро-Угорщини та Чехословаччини місто Рахів величали гуцульським Парижем. Сюди прямували пасажирські поїзди з Будапешта та Праги. А своїм указом Марія Терезія постановила перетворити Рахів у гірський курорт Австро-Угорської імперії.

«Центр Європи», туристичні об'єкти Рахівщини (а це передусім знамениті Чорногірські праліси, найвища вершина України — гора Говерла, унікальний санаторій «Гірська Тиса», гірськолижні бази на Драгобраті, туристично-оздоровчі комплекси «Тиса», «Трембіта», «Високі Карпати» та інші, плюс самобутня культура і побут гуцулів) залишаться завжди популярні. Проте доїхати сюди досить проблематично. У занедбаному стані —автомобільні шляхи. Приміські дизель-поїзди перевантажені, а вихідними не їздять взагалі. А пасажирський поїзд Львів—Рахів відстань у 280 км долає більш як за десять годин, і це при тому, що вагони без освітлення і тепла, з побитими вікнами та розламаними дверима.

Конче потрібно відкрити рух швидкого фірмового потяга «Гуцульщина» за маршрутом Київ—Рахів. Без сумніву, такий рейс вдихне нове життя у розвиток туристичної індустрії не тільки Рахівщини, але й Яремчі, Кременців, Ворохти та інших населених пунктів Гуцульщини. Такий потяг дасть можливість киянам та багатьом жителям центральної України без пересадок, легко, навіть у вихідні дні, побувати в наймальовничіших куточках високогір'я Карпат, піднятися на Говерлу, сфотографуватися в «Центрі Європи», поблукати гірськими стежками, покуштувати мінеральних вод чи покататися на гірських лижах.

Не викликає сумнівів, що такий пасажирський потяг, звичайно, за належного сервісу, може бути рентабельний для Укрзалізниці.

2002 рік, за рішенням Генеральної Асамблеї ООН, оголошений Міжнародним роком гір. І було б дуже символічно, якби незабаром залізничники подарували горянам фірмовий потяг. І цим самим започаткували нову сторінку розвитку регіону.

Федір ГАМОР,
директор Карпатського біосферного заповідника, доктор біологічних наук.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

SOS!

Знайти вихід...

Кажуть, що біда одна не ходить: крім того, що у мене цукровий діабет, атеросклероз судин, нещодавно мені ампутували обидві ноги. Стан жахливий, передати неможливо, що відчуваю я, ветеран праці, відпрацювавши 36 років у легкій промисловості! Можна придбати протези українсько-німецького виробництва, але це коштує величезні гроші... Звертаюся до всіх добрих людей: якщо можете — допоможіть коштами, допоможіть стати на ноги! Я абсолютно безпорадна, але вірю у вашу доброту, допоможіть, люди!

Київ, вул. Якіра, 2/6, Шевченківське відділення Ощадбанку Києва № 5441/0136, МФО 320445, код 02760583, особистий рахунок №41976, для Ярошенко Лариси Володимирівни.

Ритми індійського танцю

Ось так!

Пізньої осінньої пори в Індії проводять так зване свято вогників, яке символізує перемогу зла над добром. Саме цій події у Полтавському міському Будинку культури і було присвячено безплатний тригодинний концерт. А коли він завершився, мені стало до щему шкода земляків, які не бачили цього дійства. Бо в глядацькій залі було чимало вільних місць.

Учасники іскрометного, на диво життєрадісного концерту сфотографувалися на згадку. Про них мені коротенько розповіла Ольга Коробова — художній керівник Полтавського колективу індійського танцю «Сапна» («Мрія»). Вона згадала передусім своїх колег —вихованок хореографічного колективу «Журавушка».

Самодіяльних митців Харкова репрезентували колективи «Зірка» та «Схід сонця».

У програмі глядачі насолоджувалися повним спектром індійських танців: від класичних народних аж до сучасних. Милували око також танці в арабських, грецьких, циганських і латиноамериканських ритмах. Хоча учасники й різного віку, їх об'єднує одне — любов до древнього самобутнього мистецтва і прагнення відтворити його неповторну красу.

Передбачається: полтавські аматори з концертом-відповіддю завітають до Харкова на початку наступного року.

Володимир СЕМЕНО.

Полтава.

Тридцять років нічним дзвінкам

 Думки вголос

Жодного разу не чула вдячних слів на адресу міліціонерів. Чомусь вони завжди бачаться монстрами у формі. Ні, я не заперечую, скрізь є люди недобросовісні, нечисті на руку, але не можна всіх однією міркою міряти. А ще в міліціонерів є матері, для яких вони передовсім — діти.

... Дзвінок, якого не чекаєш, завжди лунає тоді, коли найсолодший сон міцно зліплює повіки. Я за природою жайворонок, тому до сходу сонця вже на ногах. Та тільки піднялася, як відразу зашкварчав телефон. Кликали сина.

— Убивство, потрібно їхати, — коротко пояснив він.

Я давно звикла до таких дзвінків, до того, що син удень і вночі зайнятий справами.

...Дивлюся на змарнілі і разом з тим змужніле обличчя сина, згадую його ще зовсім маленьким у міліцейському кашкеті чоловіка. Той саме прийшов з рибалки і біля порогу залишив свої величезні чоботи. Син, у кашкеті, як під парасолею, жартуючи, пірнув у них, а чоловік зробив знімок на згадку. Як давно це було! І не думалося, що він піде батьковим шляхом. Я відмовляла сина від вибору, знала, що нелегко буде, але він не послухав — проявив характер. І ось маю два міліціонери в сім'ї. Чоловік, щоправда, пенсіонер. Соромно сказати, за роки, що він віддав службі, призначили таку пенсію, що бідолаха змушений і далі працювати, аби хліб був на столі.

Та й на синову зарплату не розживешся. А він же молодий, хочеться і одягнутися, і відпочити... Він ще неодружений, а в його колег — сім'ї. Проживи на зарплату мента, коли дружина в декретній відпустці. Як випадає нагода, завжди готую велику торбу з провіантом йому на роботу, бо знаю, як там обідають: цигарку запалив, чаєм чи кавою запив — ото і вся їжа.

Одного разу прийшла до них — боже ти мій! В яких умовах вони працюють! Тіснота, столи і стільці вже давно свій вік віджили. Двері та вікна ніби ніколи й не були під фарбою. Не міліцейське відділення, а хтозна-що! То що, вищі чини цього не бачать? Невже неможливо створити їм нормальні умови для роботи і дати відповідну зарплатню — хлопці цього заслужили.

Та їм не те що доброї зарплати — одягу службового вчасно не видають. Син лише на другий рік після навчання його отримав, до того носив стару курсантську форму. Прикро було дивитися на нього — штанці підскочили аж до кісточок, бо виріс, але ж змушений одягати, хоч і мав жалюгідний вигляд, бо в цивільному одязі не дозволено нести службу.

Тридцяти років подружнього життя з чоловіком-міліціонером було замало, щоб звикнути до нічних дзвінків, до вічних затримань і запізнень навіть на святкування власного дня народження. Дружина міліціонера, мати міліціонера...

Суботній вечір. Навівши порядок у домі, нарешті, вмостилася у своєму улюбленому кріслі біля екрана. Син хлюпався у ванній, а чоловік, як завжди, зайнявся розв'язуванням кросвордів.

Раптом сімейну ідилію порушив телефонний дзвінок. Глянула на годинник — п'ять хвилин по півночі. «Хто це в такий час? — стривожилася. — Може, помилилися?»

— Це — черговий відділення...

— Ну чого ти, ма, не тривожся, я туди й назад, швидко повернуся, — заспокоював син. — У крайньому разі завтра вранці.

Я шкодувала, що покликала його до телефону, хоч розуміла, що інакше вчинити не могла: адже якщо подзвонили, якщо покликали, так було потрібно. Ледве дочекалася ранку, подзвонила до чергового, у відповідь почула:

— Така у нас робота, адже ми давали клятву...

А за кілька днів по тому син радо повідомив:

— Пам'ятаєш, мене вночі викликали на роботу і я був у засідці? Підозрюваного уже затримали, він признався в убивстві. Знаєш, мені приємно, адже і я доклав зусиль, щоб злочин не зостався безкарним...

Що тут скажеш? На службі його цінують як працівника, а мати — навіть коли син дорослий — бачить у ньому лише свою дитину. Його невдачі, його успіхи — то невдачі й успіхи матері. Та я розумію: якщо він хоче чогось досягти, то має самостійно через усе пройти.

Радію, що син не ховається за спини старших, радію, що зразком для нього завжди був татко-міліціонер.

Як і чоловікові колись, йому прощаю пасма сивого волосся.

З гордістю підписуюся — мама мента.

 Напишу вам і я

Пошарпаний вигляд — це плюс

Від імені в'язнів—жертв нацизму, що мешкають у Севастополі, хочу висловити подяку всьому колективу редакції за розумну, цікаву, змістовну газету. Ваша праця затребувана: газета дуже популярна. Підшивки «ГУ» в читальних залах бібліотек Севастополя мають вельми пошарпаний вигляд, за ними стоять у черзі. Люди роблять ксерокопії публікацій. Дай Боже, вам здоров'я у новому 2002 році й на всі подальші роки, а вашій газеті — творчого й фінансового процвітання. Особливе спасибі Валентині Писанській за постійну увагу до проблем в'язнів—жертв нацизму.

З повагою і вдячністю,

Світлана КАЛИНОВСЬКА.

Севастополь.

Фізіологія одного вбивства

Ідеться про одну з найулюбленіших традицій нашого народу — ритуал позбавлення життя свійської тварини на ймення свиня. Люди виправдовуються, що позбавляють свиню не так життя, як м'яса й сала, а вбивство є лише побічним наслідком. Узагалі, це й справді є дещо більшим від банального забою свійської тварини. Це довгоочікуване дійство і вивірена століттями традиція.

На відміну від решти України, де повсюдно «колють кабанчика», на Закарпатті таки однозначно «ріжуть свиню». Хоча, за даними комітету захисту свиней, ріжуть усіх, не визначаючи статі.

Перше. Для того, щоб «зарізати свиню», треба принаймні її мати. Втім, за сучасної криміногенної ситуації ця умова стає не такою вже й обов'язковою.

Друге. Необхідно, щоб громадянка свиня досягла кулінарно-караного віку і головне — кулінарно-караної ваги.

Третє. Бажано, щоб була холодна пора року (кажуть, свиням узимку вмирати приємніше). А якщо ці всі умови поєднані з доброю волею господаря худобини, то процес однозначно піде, і врятуватися свинюччі шансів майже нема.

Для початку свиню треба арештувати (спіймати) і зв'язати, що не так вже й просто. Свинюка відбиватиметься усіма копитами, рилом, вухами й хвостом з упертістю приреченої (як вона здогадалася!). При цьому тварюка, лаючись на чім свинячий світ стоїть, лементуватиме: живою не дамся!

Спіймавши і зв'язавши все, що тільки можна, включаючи хвіст, її треба негайно тягти до місця страти. Вона рватиметься, метатиметься і репетуватиме так, наче востаннє.

Як ви, напевно, здогадуєтеся, свині не зачитують вирок і не надають останнього слова, тому що суду як такого не було і дії різника можна сміливо кваліфікувати як «свавільне позбавлення життя». Хоча право на останній вереск вона гучно використовує, не питаючись ні в кого дозволу. Щоправда, він ще жодній свині врятуватися не допоміг, зате, за їх твердженням, допомагає бадьоріше піти з життя.

Якщо зарізавши свиню, ви одразу прямуєте до хати обмивати її душу, не виключено, що через кілька хвилин услід за вами туди забіжить недобита тварина з ножем у серці, вимагаючи свою частку горілки. Тому процедури все-таки варто дотримуватися.

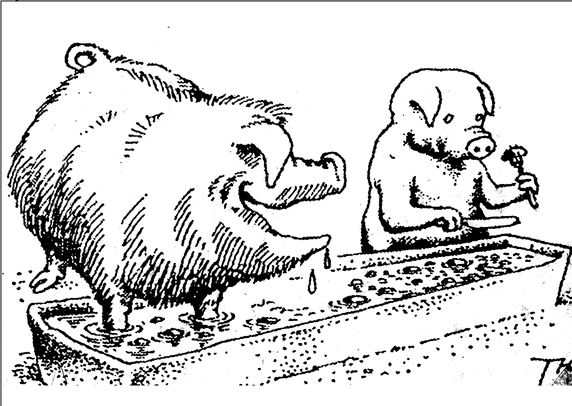
Що ж відбувається далі з нещасною жертвою наших смакових рецепторів? Після екзекуції її першим ділом, немов у часи середньовічної інквізиції, смалять на вогні. Для цього замордовану свинюку вішають рилом униз, хвостом догори. Завершує свинячий примусовий стриптиз ретельне драєння в окропі. А після цього роблять те, що у кримінальних хроніках називають «розчленуванням трупа».

А після відповідної кулінарної обробки (що наші земляки вміють найкраще в цілому світі!) за щедрим сімейним столом ми без зайвих докорів сумління знищуємо те, що «ще вчора хрюкало».

Владислав ГУБКО.

Рахів
Закарпатської області.

— Сподіваєшся, що з тебе вийде не ковбаса, а мигдалеве тістечко?

Мал. з архіву «ГУ».

Потрібно відкрити рух швидкого фірмового потяга «Гуцульщина»

Байкою по «добродушних намірах»

Конкретне хрустіння валюти у кишенях значно миліше за абстрактні слова про захист національних інтересів

Конкурс

«Шановна Галино Квітка! (Ці рядки з листа Степана Орчанського з селища Межева Дніпропетровської області. — Ред.) Уважно стежу за вашою боротьбою з мракобіссям стосовно села! Сили явно нерівні, за вами лише слово, серцевий біль знедоленого селянства. Рідний син не може так знущатися над ненькою-Україною! Іншого від іуд, що продалися, й очікувати не варто.

У грудні владу вправо занесло...
І пішли «реформи» на село!
Ціль яких — все зруйнувати,
Щоб з подвір'я і від хати
Більш совіцьким духом не несло!

Плідні були владні ліхтарі:
Більш селян тепер на цвинтарі.
Ну а ті, що ще зістались,
В бізнесмени всі подались.
Бізнесмени — не господарі!

«Голос України» я читаю с часу його виходу в світ, — продовжує **Степан Орчанський.** — Мушу сказати, що за останні п'ять років газета значно порозумнішала й краще висвітлює сучасне життя, ніж вона це робила в перші п'ять років незалежності. Таке прозріння не проходить безслідно: упав тираж, зросла ціна газети, а з високих кабінетів раз у раз здійснюють на неї «набіги». І я від душі сміюся, коли читаю апеляцію вашого головного редактора до «гаранта» Конституції!.. Хіба пан редактор забув байку Глібова «Вовк і ягня»? «Ты виноват уж тем, что хочется мне кушать...».

У нас есть все для лучшей жизни!
Мы ж прозябаем — не живем...
И почему это в отчизне
Все обертается нулем?

И для крестьян, и для рабочих,
А не для тех, кто наверху?
Они печалятся не очень
О том, что рыло их в пуху?!

Их аппетиты — беспредельны!
Им нужен хаос и разбой,
Еще на годы, — не недели! —
При ситуации такой
Обречены мы на несчастье
И на страданья, до поры,
Пока стоять будут у власти
Не патриоты, а воры!!!»

А **Микола Слобожан** із Львова впевнений, що ті руйнівно-організаційні процеси на селі відбуваються «з чужого голосу» — не інакше як за підказки із-за кордону. Для чого іноземцям, які підкинули ідею реформувати все дощенту, мати під боком сильну аграрну державу, якщо у них самих проблеми надвиробництва сільгосппродукції. Чи не краще нас зробити її покупцями? М. Слобожан вирішив «ударити» байкою по їхніх «добродушних намірах», з одного боку, і нехлюйству, потуранню, дворушництву вітчизняного чиновника — з другого. Твір так і називається: «З чужого голосу». Треба сказати, кабінетні аграрні ділки швидко відгукуються на заклики надавати всіляку допомогу в процесі так званих перетворень: конкретне хрустіння валюти у кишенях значно миліше за абстрактні слова про захист національних інтересів:

Надоумив хтось цигана
Затіять реформу:
Привчить коня без платні,
Вибачте, без корму

Возить його циганчат,
Діда, бабу й тітку,
Словом, тягти задарма
Циганську кибитку.

Начебто процес пішов,
Ніби все, як треба,
Правда, мерин так охляв,
Стирчать лише ребра,
Не біжить вже як раніш,
Ледве тягне ноги,
Нема сил йому долать
Реформу-дорогу.

Циган злиться, б'є коня:
«Вй-о-о! Рухайся, ірод!»
А йому хтось: «Не хвилюйсь,
То такий період

У реформ перехідний,
Треба потерпіти,
Зараз важко, але потім
Буде легко жити».

Для цигана ті слова,
Мов бальзам на душу...
Та реформа не пішла —
Кінь далі не рушив,

Став знесилений, упав,
А звестися — годі,
Так і здох від тих реформ,
На тім переході.

А де ж той, що надоумив
На таке цигана?
Десь сховався за бугром,
Зник десь за туманом...

***

Чи потрібна тут мораль?
Мабуть слід сказати:
Чужих слухай, та свої
Треба клепки мати.

Нашого читача з Чернігова **Василя Гартмана** до творчості змусила абревіатура ПОП, що народилася в українській мові завдяки реорганізації на селі (приватно-орендне підприємство. — **Ред**.). «Які асоціації, — вигукує він, — який простір для звукової інструментовки! Особливо на тлі невідповідності задуманого дійсному стану речей». Читач прислав цілий оберемок сатиричних мініатюр, які, слід сподіватися, ще з'являться на наших сторінках. Поки що публікуємо одну з них, де автор розмірковує про європейську інтеграцію й про наше там місце:

В просуванні до «європ»
І у нас створили ПОП.
Ще чи й будемо в Європі,
Та зате уже у... ПОПі.

Тетяна Іщенко (Жмеринський район Вінницької області) такої самої думки. У своїх рядках вона з «любов'ю» згадує історичні віхи на шляху просування до «європейського дому»:

Від «кравчучки» до «кучмачки» —
Краще, аніж повзти рачки.
Вже втрачаємо в селі всі людську подобу:
Хочуть із нас поробити безмозглу худобу.

Невтомний **Степан Орчанський** вважає, що за таке народне «щасливе життя» хтось має відповісти. А якщо закони дають можливість обкрадати й дурити людей, то, принаймні — отримати в пику.

Мы живем во времена иуд...
Невозможно людям разобраться,
Куда их иудушки ведут
И что завтра с ними может статься!

Канул в Лету не один уж год,
Нет подвижек в жизненном вопросе!
Трижды облапошенный народ,
Жизнь влачит сегодня на подсосе!..

Тяжко жить во времена иуд.
Сколь вокруг предательства, измены...
А они, одно и то ж поют:
Что вот-вот наступят перемены.

Многих умиляет сей мотив,
А других — изводят эти звуки.
Впереди не видя перспектив,
На себя накладывают руки...

Самогубцы! Вы ль не дураки?
Прежде, чем исчезнуть в сем кошмаре,
До предела б сжали кулаки
И иуд всех съездили по харе!..

Враховуючи, що порада до застосування на практиці бачиться, на жаль, малоперспективною (пик розвелося стільки, жодних кулаків не вистачить), залишається бити нечистого на руку аграрного реформатора римою. Пишіть. Хоча конкурс виходить з гірчинкою. Багато хто із читачів скаржиться, що їхні села за останні роки змінилися. І далеко не в кращу сторону. Ось і **Любов Аушева** з Ніжина Чернігівської області про те саме **(продовження конкурсу читайте на 11-й стор. і в наступних номерах газети).**

Листи читала Галина КВІТКА.

Перед ЄС усі мають бути рівні!..

А як у них

«ГУ» уже звертався до теми латвійського сільського господарства (наприклад, «Латвійський новогосподар» у номері за 26.12.01, «Лисиця й виноград» на латвійський лад» за 26.01.02). Однак проблема набула нового ракурсу через очікуване скорочення субсидій, обіцяних країнам — кандидатам на вступ до Європейського союзу.

«Вступати в ЄС, безперечно, треба, але не за рахунок такої важливої галузі, як сільське господарство», — переконаний голова Латвійського селянського союзу Аугустс Брігманіс. Він попередив, що селяни готові звернутися до суспільства із закликом не допустити входження Латвії до Європейського союзу.

Питома вага сільгоспродукції у структурі латвійського експорту - 5,4 відсотка, частка сільського господарства у внутрішньому валовому продукті — лише 2,5 відсотка. Однак знехтувати невдоволенням селян аж ніяк не можна хоча б тому, що на селі працює третина населення країни.

96 відсотків усіх сільських господарств належать фізичним особам, 2,4 відсотка — пайовим товариствам, решта — іншим юридичним особам. Середній розмір фермерського господарства — 13 гектарів. Незважаючи на те, що ліквідація колгоспів і радгоспів відбулася в 1990—1991 роках, досі лише 57 відсотків селян оформили право на землю. Здебільшого мало місце повернення землі, націоналізованої під час колективізації. 43 відсотки селян числяться користувачами чи орендарями.

Торік було засіяно лише 38 відсотків орних земель. Решту гектарів використовують для випасу, а частина заростає бур'янами і кущами. Близько половини селян не мають живності, навіть курей. У решти в середньому на господарство припадає по 1,2 коня, 4,1 корови, 4,7 свині, 5,5 вівці, 3 кози та 14,9 голів домашньої птиці.

Стрімке руйнування системи механізації сільського господарства призвело до того, що три чверті селян не можуть самостійно обробляти навіть своїх 13 гектарів. Лише кожний п'ятий має колісного трактора, 4,6 відсотка — гусеничного. Вантажні автомобілі є у 4,3 відсотка. На деяких хуторах немає електрики. Лише чверть селян мають сільськогосподарську освіту.

Нині поголів'я корів утричі, свиней — у п'ятеро менше, ніж двадцять років тому. Звичайно, тоді більшу частину вироблюваного вивозили з республіки. Але Латвія забезпечує себе м'ясом птиці лише на 28 відсотків, на 59 — свининою, на 80 — яловичиною, на 96 відсотків — молоком. Зиму 2002 року країна зустріла з великим дефіцитом картоплі. І лише виробництво зерна випереджає потребу на 9 відсотків.

При цьому латвійські селяни отримують на рік європейських субсидій на 24 мільйони латів (200 млн. гривень) і ще на 26 мільйонів можуть розраховувати за програмою SAPARD. Щоправда, за нею кошти «світять» небагатьом міцним господарствам. Це великі, за латвійськими масштабами, гроші. Річний обсяг продажу латвійської сільгосппродукції — близько 300 мільйонів латів. А щоб провести реконструкцію села відповідно до євростандартів, потрібно майже вдвічі більше. Тому такий важливий кожний мільйон.

Обурення серед латвійських селян спричинив нещодавно опублікований намір Європейської комісії скоротити на дві третини субсидії сільському господарству країн — кандидатів на вступ до ЄС. У такий спосіб ЄС має намір зекономити 2,5 мільярда євро. У документі Єврокомісії зазначено: «Всі прямі платежі новим країнам-учасницям треба починати лише після певного перехідного періоду, який може тривати майже десять років».

На думку одного з єврокомісарів Франца Фішлера, неоднакове порівняно зі «старими» країнами фінансування стимулюватиме нових учасників реформувати систему сільського господарства. Він упевнений: якщо дати селянам усі гроші одразу, це спричинить соціальну напруженість. Адже фермери зароблятимуть набагато більше, ніж представники інших професій даного регіону. Ось така зворушлива турбота...

Держсекретар міністерства землеробства Латвії Лаймндота Страуюма зазначає: «Ми не можемо змиритися з тим, що отримуватимемо менше, ніж решта членів союзу. Тому вже створено робочу групу, яка вестиме переговори з ЄС про підтримку наших селян».

За словами заступника держсекретаря МЗС Андріса Кестеріса, «на Латвію чекають дуже важкі переговори з Європою. На жаль, зовсім не зрозуміло, як ЄС створить рівні умови для всіх учасників єдиного ринку, якщо ми первісно перебуваємо в гіршому становищі, ніж інші країни».

Прем'єр-міністр Латвії Андріс Берзіньш також обіцяє захистити інтереси й права селян. Щоправда, зазначає, що остаточне рішення з цього питання не може бути ухвалено до того, як пройдуть вибори у Франції та Німеччині.

Володимир СТРОЙ.

Рига.

Анекдот до теми

Приходять німці в село. Нікого немає. Дивляться, дідусь сидить на лавці:
— Здрастуй, діду!
— Здрастуйте.
— Як тебе, діду, звати?
— Іваном.
— На, Іване, пряника. Покажи, де партизани ховаються.
— Покажу, чому не показати.
— А яке у тебе, Іване, прізвище?
— Сусанін.
— Віддай пряника. Самі знайдемо.

Ведуча рубрики «Село» Галина КВІТКА.

Тел. у Києві: 441-85-76.

«СВОЕ СЕЛО СОВСЕМ НЕ УЗНАЮ»

Свое село совсем не узнаю.
Оно состарилось и обветшало.
И хаты заколочены стоят,
Чего я в детстве не видала.

Вот улица, где я жила,
И я с трудом отыскиваю место,
Где родилась я и росла,
Где все напоминает детство.

И вишни давно выросли, родят.
Их тополь пышный охраняет,
Стоит один над всем двором,
Какбудто нас все поджидает.

И я прижалась до его ствола,
Смотрю и детство вспоминаю,
А сердце сжалося в комок.
И слез я больше не скрываю.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

(Знімки зроблено в Тульчинському районі Вінницької та Зіньківському районі Полтавської областей).

Світ про Україну

Вражаюча адаптованість нації

(Початок на 1-й стор.).

Результати візитів до України заступника держсекретаря США Поли Добрянськи й колишнього держсекретаря Мадлен Олбрайт демонструють занепокоєння Сполучених Штатів політичним курсом України, яке дедалі зростає, **зазначає радіо «Свобода»**. Лідери США і Росії вважають, що незалежність України нині гарантована, а «білоруський варіант» підтримують лише ультраліві сили. Тож українське керівництво більше не може шантажувати Захід розумуваннями про загрозу «російського імперіалізму». Отже, Захід має чимало важелів тиску на Україну — таких, як критика внутрішньої політики, коли ця політика не сумісна з раніше оголошеною метою «повернення до Європи». Американська критика внутрішньої політики України не означає, що США більше не розглядають Україну як стратегічно важливого партнера, вважає радіо «Свобода». Проте американо-українське «стратегічне партнерство» залишається переважно декларативним, ніж реальним, і має більше значення для України, ніж для Сполучених Штатів.

У рамках парламентських слухань у Думі, присвячених російсько-українським відносинам і реалізації концепції стратегічного партнерства, було зроблено колективну спробу осмислення нинішньої ситуації парламентаріями Росії, України і Білорусі, **пише російська «Незалежна газета»**. Благосна фальш, з якою українська і російська сторони вже тривалий час подають двосторонні відносини, робить реальні проблеми нібито неіснуючими, вважає «НГ». Із прикрістю доводиться констатувати, що виступи, за невеликим винятком, мали характер благосних самозвітів на партгоспактиві та торкалися серйозних питань хіба що «по дотичній».

Підготувала **Тетяна ПАСОВА.**

Більше запевнень і заяв, аніж дій

Галас навколо рішення США надати допомогу Грузії у боротьбі з тероризмом триває. Президент Грузії Едуард Шеварднадзе заявив: справді, з допомогою американських експертів буде підготовлено «одну чи дві військові частини, які стануть еталонними», що допоможе формуванню сучасної грузинської армії. Шеварднадзе не розуміє, чому повідомлення про те, що до Грузії прибудуть такі фахівці, спричинило справжню істерію з боку Росії.

Президент США Джордж Буш підтвердив, що американці нададуть військову допомогу Грузії у боротьбі з ісламськими екстремістами, котра полягатиме в поставках обладнання і відрядженні технічних радників. Свій внесок у пояснення ситуації зробив і держсекретар США Колін Пауелл, який заявив у телефонній розмові з міністром закордонних справ Росії Ігорем Івановим, що жодного рішення про відправлення до Грузії американських бойових підрозділів не приймалося і занепокоєння російської сторони у зв'язку з цим питанням «буде враховано». У свою чергу, глава МЗС РФ зазначив, що «пряме втягнення американських військових у дії боротьби з терористами на території Грузії може ще більше ускладнити ситуацію в регіоні».

Тим часом грузинський міністр закордонних справ Іраклій Менагаришвілі вважає, що у певних російських колах «цілком неадекватно» було сприйняте рішення керівництва США. Грузія не веде зі США жодних закулісних переговорів щодо військового співробітництва. Існує «абсолютна транспарентність», про що «добре відомо в сусідніх країнах, зокрема й у Росії».

На спеціальному брифінгу, який транслювали Сі-ен-ен і Перший канал грузинського телебачення, представники Пентагону запевняли: американські військові радники, яких направляють до Грузії, не мають наміру брати участь у бойових діях. Заступник голови об'єднаного комітету начальників штабів ЗС США генерал Пітер Пейс повідомив, що плани підготовки і оснащення збройних сил Грузії — лише у «початковій стадії» розроблення. Але «можна з абсолютною точністю сказати, що «Аль-Каїда» проникла в ущелину». Генерал заявив, що не може докладно розповісти про те, що відомо Сполученим Штатам «про терористичні осередки в певних державах», у тому числі в Грузії, однак зазначив: «Є низка свідчень про зв'язки «Аль-Каїди» в цій країні». Він також припускає можливість втечі терористів з угруповання бен Ладена до Закавказзя та їхніх контактів з чеченськими бойовиками.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

Тбілісі.

Місце зустрічі — Марія

Першому в Швеції медпункту для безпритульних, який було створено міською владою в серпні минулого року, виповнилося півроку, і нині підбито перші підсумки його діяльності. Про що вони свідчать? Експерти-медики стверджують, що результати успішні. В Стокгольмі налічується приблизно 3 тисячі безпритульних, з яких 800 уже відвідали медпункт під назвою «Місце зустрічі — Марія».

Його названо так, бо розташований він у скромному одноповерховому будинку на площі Марія, що на Седері, який вважається робітничим районом шведської столиці. Сюди можуть звернутися по безплатну медичну допомогу бомжі, попри те, що вони, як правило, погано вдягнені, невмиті й непричесані, бувають напідпитку або задурманені наркотиками і часом від них неприємно тхне. Гадаю, це важливе соціальне починання! Шведські безпритульні можуть, звісно, відвідувати звичайні медпункти. Але там на них часто-густо очікує, м'яко кажучи, прохолодний прийом, адже в персоналу немає бажання займатися такими пацієнтами. А в цей медпункт дібрано лікарів і сестер, які готові допомагати людям, незважаючи на їхні слабкості та тяжке становище.

— Це мій найкращий похід до лікаря за останні десять років. Персонал поводився зі мною, як з людиною. Лікар послухав мої серце і легені, перевірив зір, вилікував зуби, — розповів один із пацієнтів на ім'я Ульф, стаж бродяжництва якого — сім років.

У цьому медпункті лікують зуби і ноги безпритульних, що мають рани або уражені грибками. З 9-ї до 11-ї години в «Марії» приймають у порядку вільної черги, а в складніших випадках ведуть запис на прийом до лікарів. Звісно, бомжі можуть забути про призначений час, але в медпункті до цього ставляться з розумінням.

— У нас дуже ліберальні правила. Ми знову й знову даємо пацієнтам новий шанс, — пояснив лікар Рольф Бустрем. — Але в «Марії» стежать за порядком. У приміщенні медпункту пацієнтам заборонено, приміром, бешкетувати, розпивати напої, продавати або купувати крадені речі.

Марат ЗУБКО.

Гельсінкі.

Під час паркування усі рівні

Дочка президента Естонії Аннелі, користуючись приватним автомобілем батька, не сплатила штраф за неправильне паркування. Тож судовий виконавець викликав главу естонської держави для стягнення штрафу.

Аннелі порушила закон ще до обрання Арнольда Рюйтеля президентом Естонської Республіки, коли він був членом парламенту. Проте хід справі було дано вже після того, як Рюйтель став президентом.

«Це звичайний штраф за паркування в забороненому місці, який було сплачено відразу після нагадування», — сказала прес-секретар канцелярії президента Естер Шанк. Не приховувала вона й розміру штрафу — 530 крон (майже 170 гривень). Президент спокійно заплатив його, і інцидент було повністю вичерпано. Одне слово, журналістам у цій історії, як з'ясувалося, нема чим поживитися.

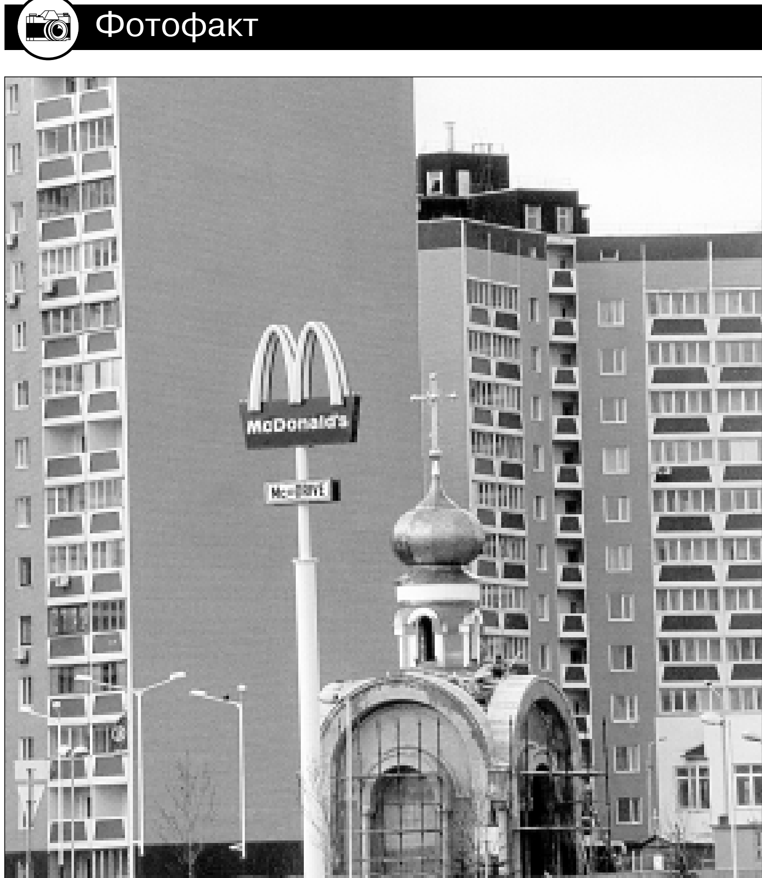
Утім, це не перший випадок спокійного ставлення відомих естонських політиків до витівок своїх нащадків. Так, син прем'єр-міністра Марта Сіймана теж «спіймався» на якійсь дрібниці. Преса кинулася було мусолити ім'я не винуватця, а батька. На що той відповів: «Хлопчикові вже за тридцять, і він сам здатний відповідати за свої вчинки. А в мене є справи важливіші». І газети швидко втратили інтерес до цієї теми.

Отож в Естонії сприймають спокійно, коли президент платить штраф за порушення дочки, а міністр сам за себе, якщо порушує правила дорожнього руху. Від цього не стає гірше ні законові, ні високій посадовій особі. Навпаки, її поважають за повагу до правил, загальних для всіх громадян.

Володимир СТРОЙ.

Таллінн.

Фотофакт

Здається, киянам останнім часом не звикати до дивних і суперечливих архітектурних ансамблів. Проте цей, на київському масиві Осокорки, вражає чи то цинізмом, чи то блюзнірством. Тісне сусідство американської забігайлівки «Макдональдс» з православним храмом Святого апостола Іоанна Богослова викликає лише одне запитання: куди дивилися столичні архітектори і влада загалом? До того ж надто очевидно, що символ «Макдональдса» — велика жовта літера «М» неначе домінує над хрестом каплиці Віри, Надії й Любові та матері їхньої Софії (поки що збудовано лише її). Можливо, це така собі ознака часу? Принаймні відразу видно, хто нині найголовніший...

Фото Сергія **КОВАЛЬЧУКА.**

Сто років самотності Че Гевари

Сьогодні вічний борець проти будь-якого гноблення Че Гевара став одним з духовних лідерів антиглобалістського руху. Антиглобалісти недарма обрали саме його. Адже єдине, що об'єднує весь їх строкатий рух, — це прагнення боротися, протестувати проти світської комфортності та забезпеченості. Його життя й досі багато хто вважає взірцем для кожного, хто прагне боротьби за справедливість. Водночас для когось воно може здатися просто розбійницьким. «Він був один з тих, «з приреченими очима», — згадував про Че Гевару Євген Євтушенко.

З часу загибелі полковника Че (так його часто називали однодумці) минув не один десяток років. Однак і досі важко зрозуміти, яким був насправді Че Гевара. Для радянської публіцистики він залишився горьківським Данко: людиною, яка поклала своє життя на благо світової комуністичної революції. Для «розбещеної» західної молоді, яка носила його портрети на футболках, — взірцем боротьби проти всіх і всього, живим символом протесту. А ще полковник Че дуже нагадує полковника Ауреліано Буендія зі «Ста років самотності» Маркеса: такий само опальний і самотній, який весь час тікає від самого себе.

Все життя Че Гевара провів у боротьбі. У 1955 році він, молодий лікар-кардіолог, познайомився з Фіделем Кастро. Потім чотири роки революції, за час якої Че Гевара встиг отримати два поранення. І ось нарешті — перемога! Че Гевара стає правою рукою Фіделя Кастро, очолює Національний банк Куби, згодом стає міністром національної промисловості країни, багато мандрує. Здавалося б, всього вже досягнуто: до 1965 року полковник Че мав сім'ю, дітей, посаду і встиг стати народною легендою, таким собі кубинським Зорро.

Однак 1 квітня 1965 року Че Гевара пише прощального листа Фіделю Кастро, родині і вирушає на пошуки власної смерті до Болівії. Майже два роки серед тропічної сельви полковник Че очолював болівійських партизан. Жив у напівзруйнованих халупах, з мільйонами москітів. А 9 жовтня 1967 року біля Ла-Ігери —маленького, Богом забутого містечка, що загубилося в болівійській сельві, — Че Гевару під час бою захоплюють у полон солдати. Після розстрілу його тіло розрубають і розкидають по сельві, щоб ніхто не зміг прийти на його могилу.

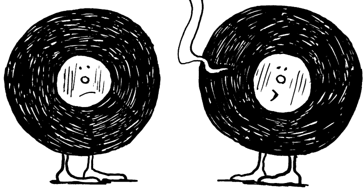
Своєю смертю він довів вірність боротьбі. Однак що спонукало Че Гевару безперервно боротися, так і залишиться загадкою. Яку міг розгадати хіба що Маркес...

Галина СОКОЛОВСЬКА.

Компромат

Серед ночі із постелі
Підхопився депутат.
— Ти чого? — пита дружина.
— Та, наснився... компромат.
Наче в мене під диваном
Хтось пристроїв мікрофон.
І тепер країна знає
Про увесь мій лексикон.
— Ну то й що? — зіває жінка.
—Що там ще за компромат?
Та у тебе ж, через слово,
Лиш одне й почуєш — мат.
— Е, дурна, не розумієш.
Мій же рейтинг упаде.
І в партійнім списку зразу
Опинюсь я бозна-де.
— Сам дурний. Хоч в депутатах
Не одні штани протер.
Та своїм одразу станеш
Ти, серед усіх, тепер.
Злидарі та роботяги, лайку вчувши,
Скажуть: наш.
З ними згодяться бандюги.
І чиновник, і торгаш...
Навіть там, — очима вгору
Показала із-під вій, —
Скажуть — це людина наша.
І, по-всьому видно, — свій.
— От цього я і боюся. —
Муж одказує в момент. —
Раптом ті вожді відчують,
Що я став їм конкурент.
І з'їдять мене без солі.
В округ кишнуть, мов кота...
Й гепнувся перед диваном
Депутат на живота...
Потім заглядав під шафу,
Під комод, за унітаз...
Ледь заснув уже під ранок.
І у сні кричав не раз...
Зранку знову заходився
Скрізь шукати мікрофон.
Кажуть люди — що вже тиждень
Він в квартирі робить «шмон».
Не балака ні до кого.
Головою лиш трясе.
Перебрав на кухні навіть
По зернині геть усе...
Зупиніть його, хто може.
Компромат — порожній звук
У країні, в котрій правлять —
Не закони, а матюк!

Анатолій РИЖЕНКО.

Мал. Вадима СИМИНОГА.

Жлобіо

До приймальні виборчого штабу партії «Народний альянс» разом із весняним вітром увірвався молодий ще чоловік.

Мал. Василя ФЛЬОРКА.

— Хто ви і до кого? — кокетливо запитала миловидна секретарка.

— Перебийніс я, Іван, а прийшов до Миколи Петровича.

— В якій справі? — чорнії брови секретарки артистично злетіли догори.

— Списочник я, — ледь помітно ніяковіючи, відповів чоловік, — а Микола Петрович, як мені сказали, буде на виборах моїм лобіо.

— Ха-ха-ха! — розсміялася жіночка. — А ви дотепник — бач як кумедно політичний термін лобі перекрутили на кулінарне словечко.

Жіночка, сміючись, подалася до шефового кабінету, а Іван з великим здивуванням відзначив, що його ляп із лобіо щасливо для нього сприйняли за дотеп.

— Отак воно завжди, — з широкою посмішкою зустрів Івана Микола Петрович, — якщо пробився до списочників, то вже й добрих людей можна обзивати, ги-ги, пареною квасолею...

У цей момент пронизливо задзвенів телефон.

— Я ж казав, — закричав Микола Петрович у слухавку, — що на цьому тижні ми у вашому окрузі протягнемо лише двісті метрів газу і жодного сантиметра більше. Так, адмінресурс — реальна сила, але й не відомий вам гумовий виріб, вибачайте. Побійтеся Бога, ви —дванадцятий у списку, а маєте вже шістсот метрів газу, а ондечки для номера четвертого я в Реп'яхівці ще й трьохсот зробити не спромігся! Ну, добре, добре, заберіть іще два комп'ютери для Колупаївської школи! — компромісно закінчив розмову шеф.

— Щось я в списку «Народного альянсу» Перебийноса ніби не пам'ятаю, — доброзичливо вимовив начальник, гортаючи папери, — у вас який номер?

— Двадцять восьмий, — відповів Іван.

— Стривайте, але у нас у списку тільки двадцять п'ять кандидатів, — здивовано вигукнув Петрович. —А-а-а... — зрозуміло, — то ви, мабуть, у списках партії «Всенародний альянс», що двома поверхами вище. Там шефом Микола Петрович Кривощок, а моє прізвище — Кри-во-шея!

Начальник штабу Кривошея зморщив лоба і, пильно глянувши на Івана, пробурчав:

— Перебийніс, Перебийніс, Іван — згадав! — Це ви ветеринар, котрий приборкав ящура в Гапонівці?!

— Ну, я, — почервонів Іван.

— Та ви ж районна знаменитість! — схопився Кривошея, — якого ж дідька вас занесло до всенародників? Вони не пройдуть! Бо за ними труха! А за нами, молодий чоловіче, знаєте, хто стоїть, знаєте?! Аж вимовити лячно!..

— Я пообіцяв, і це — остаточно! — вичавив Іван.

Коли за списочником-недотепою зачинилися двері, похмурий погляд начальника штабу впав на чималеньку калюжу, що залишив після себе Герой Гапонівської епопеї. І перш ніж запалу тишу порушив новий пронизливий дзвінок, Микола Петрович встиг кинути навздогін ветеринарові незлобливе, але презирливе:

— Жлобіо!

Юрій БОЛЬШАК.

7 мішків гречаної вовни

«Секонд хенд» Олега Губаря

Ми, журналісти, зараховуємо Олега Губаря до свого цеху, адже він десятки літ віддав газетній справі й нині різні ЗМІ вважають за честь вмістити його публікації. Для краєзнавців він — їхній, адже мало в Одесі людей, що є рівнею Олегові у знаннях історії й сучасності міста. Археологи, з огляду на те, скільки Губар власноруч зробив розкопок і скільки там усього познаходив, вважають його своїм заповзятливим і удачливим колегою. А ще він — мистецтвознавець, колекціонер, натхненник і організатор різноманітних виставок. І, безумовно, талановитий літератор, з-під пера якого навіть у ці непрості часи виходять унікальні книги. Як ось і зовсім свіжа під чудернацькою назвою «Секонд хенд». Хоча сам Олег і вважає її посібником для працівників і клієнтів пунктів приймання склотари й вторсировини, та насправді це тонкі ліричні роздуми про природу речей, що нас оточують, і власне людину посеред них. Роздуми ці, звичайно ж, не позбавлені іронічності, без якої Олег не був би Олегом. Утім, судіть самі, прочитавши лиш окремі короткі витяги із «Секонд хенду».

* * *

■ Ми їх (предмети) вигадали. Отже, вони художній образ.

■ Перетікання життя з людей у предмети й навпаки (горілка, наприклад). Сполучені посудини.

■ Убивання речей називанням.

■ Треба, щоб предмети жили, не перетворюючись на слова. Бо вже повно слів, які залишилися від предметів.

■ «Сосуды уже не те», — каже моя Вікторія про свої кровоносні. Я теж собі подумав, що не ті (вишукані аптечно-парфумно-шинкові XIX ст.).

■ На берег моря я ходжу тільки для того, щоб збирати обкатані, як ми, скельця.

■ Пляшечка. Скромна, як чарівність буржуазії.

■ Колекція — це гарем?

■ Метушливий, як зубна щітка.

■ Л. Й. Утьосов: «Как много денежек хороших...».

■ Знайшов сьогодні на узбіччях (вулиць), крім усього іншого, три п'ятаки. Не вперше, між іншим. І що це означає? Мабуть, лише те, що я на правильному шляху.

■ Лицар сумного... досвіду.

■ Життя — це твій особистий рушник. Хочеш — ноги витирай, хочеш —пику обличчя.

■ Про смаки не спречаються. Сперечаються про чутки.

■ У ногах правди немає. Але немає її й вище.

■ Я маю совість. Глибоко заховану, але маю.

■ Сволота силою обставин.

■ Навіщо так песимістично? Старість — це перспектива!

■ Я шкідливий. Як звичка.

■ У мене такий вік. Прочитаєш абзац — і абзац.

■ Не забути випити «нерозведенки». Щоб розвести образу.

■ Хочеш не пити — впадай у зимову сплячку.

■ Жив, не приходячи до тями.

■ Задушевно хворий.

■ Я похований під власною цікавістю.

■ Нудьга — це продовжений час. Один із способів прожити якомога довше — якомога більше нудьгувати.

■ Чому в жебраків так багато часу? Тому, що вони підбирають його де завгодно.

■ Музей — це «сутолока» предметів.

■ Історія — це комунальна власність. Тому що вона спільна.

■ Втомився я від себе.

■ Скільки барахла після мене залишиться! Яка близьким морока...

■ «Секонд хенд». Як це влучно! Бо перші руки — лише у Господа нашого.

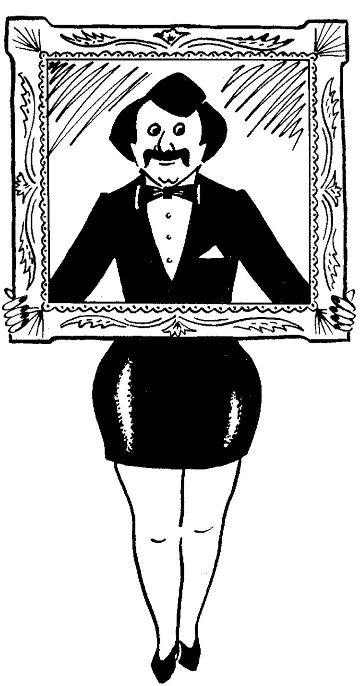
Публікацію підготував Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Карикатурист продовжує тему

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Мал. Василя ФЛЬОРКА.

Чи знаєте ви...

що найпопулярнішим виданням у Банановому Маразмадорі є газета «Вісник пахана». А сталося це відразу після того, як цю холуйську газетку почали друкувати на справжньому туалетному папері та ще й вкладати в кожну поштову скриньку.

Бардак ліквідовано

Нарешті навели лад у Кизяківській облдержадміністрації. Тепер тут панує така тиша, що шелест доларів та євро в кабінетах відповідальних працівників чути лише в радіусі семи кілометрів.

Культура фінансується

Начальничок Кизяківського управління культури відмив із бюджету для своїх особистих культурних потреб 100 тисяч доларів.

Завдяки щасливому випадку

Останнім часом у Банановому Маразмадорі гласності і свободи слова стало набагато більше. Декотрі пояснюють цей приємний факт тим, що голова парламентського комітету зі свободи слова прикусив собі язика.

Рівні можливості

При Кизяківській держадміністрації відкрито кімнату сміху. Отже, кричущу несправедливість, що тут мала місце, нарешті усунуто. Якщо раніше над чиновниками посміювався лише простий люд, то відтепер і самі чиновники отримали можливість, дивлячись на себе у дзеркало, помирати зо сміху.

Тези й антитези

- Йому так мало платили, що він мусить бути свідомим.
- Аби бути визнаним, інколи мало вмерти, треба ще й воскреснути.
- Колектив однодумців: кожний думає про себе.
- За добрих засобів цілі не потрібні.
- Якщо хам — це раб, то інтелігент — пан!
- Нам потрібні успіхи, які не затіняють наших недоліків.
- Аби на віслюкові не їздили, він не здавався б таким дурним.
- Ризиковано бути академіком, поки існують невизнані генії.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Рада директорів

***СП ЗАТ «Реемтсма-Київ тютюнова фабрика»** повідомляє, що чергові загальні збори акціонерів відбудуться 18.04.2002 р. о 10 год. за адресою: м. Київ, вул. Академіка Заболотного, 35.*

Порядок денний:

1. Звіт Ради директорів про підсумки фінансово-господарської діяльності товариства за 2001 рік.

2. Затвердження балансу товариства за 2001 рік і порядку розподілу прибутку.

3. Звіт Ревізійної комісії.

4. Зміни до Статуту та внутрішніх документів товариства.

5. Обрання членів Спостережної Ради.

Реєстрація акціонерів 18.04.2002 р. з 9.00 до 10.00.

Для реєстрації акціонерам потрібно мати документ, що посвідчує особу, для довірених осіб — довіреність, видану згідно чинного законодавства.

На виконання постанови Верховної Ради України від 10.01.02

***ЛІКВІДАТОР БАНКУ «УКРАЇНА»** повідомляє, що протягом січня 2002 р. погашено 3,5 млн. грн. кредитної заборгованості банку, у тому числі 2,9 млн. грн. по проблемних кредитах.*

Станом на 1 лютого 2002 р. надійшло на рахунок Ліквідатора 14,9 млн. грн. Витрачено на утримання персоналу, основних фондів, сплату податків і охорону майна 3,8 млн. грн., залишок на рахунку 45,3 млн. грн.

Господарський суд Черкаської області (18000, м. Черкаси, б. Шевченка, 307) порушив справу № 08/929 про банкрутство СТОВ ім. Старицького (Черкаська область, Чорнобаївський район, с. Кліщенці, код ЄДРПОУ 03793648, р/р 26001340801 в Черкаській філії АБ «Енергобанк», МФО 354488).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Осипчука Віктора Миколайовича.

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Донецької області, 83048, м. Донецьк, вул. Артема,157, постановою від 21 лютого 2002 року по справі № 24/126 Б визнано банкрутом КПОРТ «РЕН» (84301, м. Краматорськ, Донецької обл., вул. Соціалістична,50, р/р 26001274632001 у Краматорській філії «ПриватБанк», МФО 335548, ЗКПО 20350245). Відкрита процедура ліквідації.

Ліквідатором призначена Зуєва Марія Олександрівна (ліцензія № 047985, адреса: 84301, вул. Соціалістична,65, к.144, тел. (0626) 44-21-19).

Господарський суд Львівської області (79010, м. Львів, вул. Личаківська,81) порушив справу № 7/196-7/320 про банкрутство ТзОВ «АСА» (м. Львів, вул. В. Великого,34/19, код ЗКПО 19334608, р/р 26009301411943 у Львівському ЦВ Промінвестбанку, МФО 325633). Розпорядником майна призначено арбітрфажного керуючого Качмара О. А., ліцензія АА № 249552. Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення: тел.(322) 74-32-25, (230) 4-13-76.

Уважаемые акционеры!

Сообщаем Вам, что 19.04.2002 г. в 14.00 состоится общее собрание акционеров Акционерного коммерческого банка «Новый», которое будет проводится по адресу: г. Днепропетровск, пр. К. Маркса,93, Дом Просоюзов. Зал № 510, 5-й этаж.

Повестка дня:

1. Утверждение годового отчета банка за 2001 г.
2. Утверждение отчета внешнего аудитора банка.
3. Утверждение отчета ревизионной комиссии банка.
4. Распределение прибыли за 2001 г.

С уважением председатель Правления АКБ «Новый» И. И. Красюк.

---

*Рада акціонерів ВАТ завод **«Потенціал»** повідомляє про проведення чергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться 17.04.2002 р. о 15^{45} за адресою: м. Харків, вул. Індустріальна, 17.*

Порядок денний:

1. Звіт дирекції про результати фінансово-господарської діяльності за 2001 р. Перспективи на 2002 р.

2. Звіт ревізійної комісії.

3. Затвердження результатів діяльності товариства за 2001 р. і звіт ревізійної комісії.

4. Внесення змін до статуту.

Реєстрація учасників з 14.00 до 15.30 в день проведення зборів.

Рада акціонерів.

АТВТ "Київський м'ясокомбінат" (код 00443571)

у зв'язку з ліквідацією пропонує до продажу на аукціоні:

Назва об'єкту: **Будівля банку (з майном).**

Адреса: **м. Київ, вул. Зрошувальна, 5.**

Відомості про об'єкт: одноповерхова, окремо розташована будівля корисною площею **234,34 $м^2$.** Вікна оснащені гратами, двері підсилені, в будівлі є спеціально обладнана кімната (згідно із Держстандартами) для зберігання цінностей.

До будівлі підведені всі необхідні інженерні мережі (тепло-, водо-, енергопостачання, каналізація), є окремий в'їзд-виїзд для автотранспорту.

Об'єкт розташований на ділянці площею близько **695 $м^2$**.

Дата проведення аукціону - **12.03.2002** року об **10^{00}.**

Місце проведення аукціону - приміщення заводоуправління АТВТ "Київський м'ясокомбінат" за адресою: **м. Київ, вул. Зрошувальна 5.**

Початкова ціна продажу: - **100 000 (сто тисяч) грн.**

Гарантійний внесок - **10 000 (десять тисяч)** грн. Внесок необхідно перерахо-вувати на п/р *26000200002043 у Дарницькій філії АКБ "УСБ" м. Києва (адреса банку: м. Київ, вул. Бориспільська, буд. 2), МФО 322023, Код 09322024* не пізніше **07.03.2002р.**

Назва об'єкту: **Автостоянка.**

Адреса: **м. Київ, вул. Зрошувальна, 5.**

Відомості про об'єкт: площадка заасфальтована, обнесена з/б парканом загальною площею - 2650 $м^2$. На території знаходиться одноповерхова будівля загальною площею 144,3$м^2$,

До будівлі підведені всі необхідні інженерні мережі (тепло-, водо-, енергопостачання, каналізація), є окремий в'їзд-виїзд для автотранспорту.

Об'єкт розташований на ділянці площею близько 3896 м2.

Дата проведення аукціону - **12.03.2002** року о **14^{00}**.

Місце проведення аукціону - приміщення заводоуправління АТВТ "Київський м'ясокомбінат" за адресою: **м. Київ, вул. Зрошувальна 5.**

Початкова ціна продажу: - **77 650 (сімдесят сім тисяч шістсот п'ятдесят) грн.**

Гарантійний внесок - **7 765 (сім тисяч сімсот шістдесят п'ять) грн.** Внесок необхідно перерахо-вувати на п/р *26000200002043 у Дарницькій філії АКБ "УСБ" м. Києва (адреса банку: м. Київ, вул. Бориспільська, буд. 2), МФО 322023, Код 09322024* не пізніше **07.03.2002р.**

Умови продажу:

1. Угода купівлі-продажу укладається протягом **3-х (трьох)** робочих днів після проведення аукціону.
2. Стовідсоткова оплата (з урахуванням гарантійного внеску) здійснюється в **10 (десяти)** денний термін з моменту укладання угоди купівлі-продажу.
3. Прийом-передача майна здійснюється в **20 (двадцяти)** денний термін з моменту отримання коштів на р/рахунок АТВТ "Київський м'ясокомбінат".
4. Переоформлення права користування земельною ділянкою та права власності на будівлю Покупець здійснює за свій рахунок.
5. З додатковими умовами продажу та придбання майна можна ознайомитися за адресою: **м. Київ, вул. Зрошувальна, 5.**

Реєстрація учасників аукціону здійснюється за заявками до **08.03.2002р.** включно. До заявки додається копія платіжного доручення про перерахування гарантійного внеску на п/р АТВТ "Київський м'ясокомбінат".

Детально ознайомитись з майном, умовами участі у аукціоні, умовами придбання та оформити заявку можна за адресою: **м. Київ, вул. Зрошувальна, 5** з **9^{00}** до **17^{00}** з понеділка по п'ятницю до **07.03.2002р.**

Телефон для довідок: **568-32-61, 568-32-62, 566-88-23, 566-01-38.**

Ліквідатор АТВТ "Київський м'ясокомбінат"

Господарський суд Дніпропетровської області (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева,1-А) постановою від 18.02.2002 р. по справі Б 24/252/01 визнано банкрутом приватне підприємство «Нива» (Дніпропетровська область, Новомосковський район, с. Спаське), р/р 26008013800100 в ДОД АППБ «Аваль» м. Дніпропетровська, МФО 305653 і відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначена Чеснова Наталія Володимирівна ліцензія арбітражного керуючго № 000160 (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Набережна Леніна,29-А, офіс 87, тел.361075).

ВАТ «Полтавський хлібозавод № 2

повідомляє, що чергові збори акціонерів відбудуться 18 квітня 2002 р., початок реєстрації о 10 годині, початок зборів о 12 годині за адресою: м. Полтава, вул. Остапа Вишні, 5.

Порядок денний:

1. Звіт Правління про результати фінансово-господарської діяльності підприємства за 2001 р.
2. Звіт ревізійної комісії про фінансово-господарську діяльність за 2001 р.
3. Звіт Ради товариства про роботу за 2001 р.
4. Затвердження фінансового річного звіту та балансу підприємства за 2001 р.
5. Затвердження звітів правління, ревкомісії та Ради товариства за 2001 р.
6. Основні напрями фінансово-господарської діяльності підприємства та розподіл прибутку на 2002 р.
7. Перевибори органів управління:

а) голови правління;
б) Ради товариства;
в) ревізійної комісії.

Для участі в зборах акціонерам мати при собі документ, що посвідчує особу, представникам акціонерів доручення, оформлене відповідно до чинного законодавства.

Довідки за телефоном (05322) 2-25-98.

Правління.

ВАТ «Металургійний комбінат «Азовсталь»

повідомляє, що 20 квітня 2002 року об 11.00 відбудуться загальні збори акціонерів за адресою:

м. Маріуполь, вул. Харлампієвська,17/25 (ДК «Азовсталь»)

Реєстрація учасників зборів буде проводитись з 8.00 до 10.30 у день скликання зборів за місцем їх проведення.

Порядок денний:

1. Звіт Правління ВАТ «МК «Азовсталь» про результати фінансово-господарської діяльності товариства за 2001 рік та визначення основних напрямів діяльності на 2002 рік.

2. Звіт Спостережної ради про роботу за звітний період.

3. Затвердження звіту та висновків Ревізійної комісії за 2001 рік.

4. Про внесення змін та доповнень до Статуту.

5. Про внесення змін та доповнень до внутрішніх нормативних документів.

6. Обрання (відкликання) Голови та членів Правління.

7. Обрання (відкликання) членів Спостережної ради.

8. Обрання (відкликання) членів Ревізійної комісії.

9. Про проведення заходів, направлених на фінансове оздоровлення підприємства та відновлення платоспроможності.

10. Затвердження форми випуску акцій товариства.

11. Затвердження реєстроутримувача іменних цінних паперів.

Для реєстрації учасникам зборів необхідно мати при собі паспорт, представникам акціонерів та юридичним особам — паспорт та доручення, оформлене згідно з чинним законодавством.

Довідки за тел.: (0629) 22-50-89.

Правління ВАТ «Металургійний комбінат «Азовсталь».

Шановні акціонери!

Правління АКБ «Південкомбанк» повідомляє, що за вимогою акціонерів, що володіють понад 10% голосів у статутному фонді АКБ «Південкомбанк» порядок денний загальних зборів акціонерів АКБ «Південкомбанк», які відбудуться 13 березня 2002 року, доповнено такими питаннями:

1. Затвердження складу спостережної ради банку.

2. Затвердження складу ревізійної комісії банку.

3. Затвердження положень: про спостережну раду банку, про ревізійну комісію банку, про правління банку.

4. Про додатковий випуск акцій АКБ «Південкомбанк».

5. Про внесення змін до статуту АКБ «Південкомбанк».

6. Про філійну мережу банку.

Додаткова інформація:

Випуск акцій АКБ «Південкомбанк» четвертої емісії мотивований необхідністю капіталізації банку згідно з програмою фінансового оздоровлення.

Мінімальна кількість акцій, що емітується — 1 250 000 шт. Акції прості іменні. Номінальна вартість кожної акції — 10 грн. Форма випуску — бездокументарна. Підписка на акції буде проводитись з 22.04.02 р. по 10.05.02 р. Акціонери АКБ «Південкомбанк» мають переважне право на придбання акцій четвертої емісії. Вони повинні реалізувати це право до 06.05.02 р.

У зв'язку з додатковим випуском акцій всі права акціонерів є незмінними. Збитків акціонерів, що пов'язані з додатковим випуском акцій, не передбачається.

Проект змін до статуту АКБ «Південкомбанк», що пов'язаний із зміною статутного фонду:

Статутний фонд банку становить 24648910 грн. та поділений на 2464891 акцій.

Статутний фонд банку складається з: 2459891 простих іменних акцій та 5000 привілейованих іменних акцій.

Акціонери АКБ «Південкомбанк» можуть ознайомитись з документами, пов'язаними з порядком денним позачергових загальних зборів акціонерів АКБ «Південкомбанк» за адресою АКБ «Південкомбанк»: м. Дніпропетровськ, вул. Рогальова, 12, тел. (056) 770-21-89.

Правління АКБ «Південкомбанк».

ЧП «СТРОЙТОРГ», г. Киев, ул. Дмитриевская, 71, инд. код 30180726, зарегистрированное Радянской районной государственной администрацией г. Киева 18.12.1998 г., объявляет о своей ликвидации. Претензии предъявлять в течение 62 дней с момента публикации.

Арбітражний керуючий Білодід Г. М. (Ліцензія АА № 047839, тел. (044) 266-78-39) повідомляє про ліквідацію ТОВ «Агробуд-Альянс» (м. Київ, Арсенальна площа, 1-б, р/р 26005135/980, МФО 300478, ЄДРПОУ 23495056), у зв'язку з визнанням його банкрутом. Постанова господарського суду м. Києва про визнання банкрутом від 20.02.2002 р.

Правління ВАТ **«Агротехніка»** м. Полтава повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 18 квітня 2002 року о 10 годині за адресою: м. Полтава, вул. Зіньківська,35. Початок реєстрації о 9 годині.

Порядок денний:

1. Розгляд звіту правління, висновків ревізійної комісії про роботу товариства в 2001 році та напрями діяльності на 2002 р.
2. Внесення змін і доповнень до Статуту товариства.
3. Внесення змін до персонального складу членів оганів управління.

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) порушив справу № 24/107-б про банкрутство ТОВ «Корунд ЛТД» (01103, м. Київ, вул. Кіквідзе, 8/9, п/р 260080148600 в АБ «Брокбізнесбанк», МФО 300249, ЗКПО 19357489).

Розпорядник майна — Білодід Г. М. (ліцензія № 047839 від 12.10.2001 р.).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська,22) порушив справу № 14/42 про банкрутство Приватного підприємства «Агроекспорт» (м. Миколаїв, вул. Айвазовського,15г) код 30283708 розрахунковий рахунок 260082822050001 НФ КБ Приватбанк, МФО 326610.

Розпорядник майна Баранцов Володимир Володимирович за адресою: м. Миколаїв, вул. Карпенка,30, кв.17, Кіровоградському регіональному управлінні з питань банкрутства.

Елітний дует поки що поза конкуренцією

Футбол. ***Все ближче початок другого кола чемпіонату України (14-й тур буде зіграно 16 березня). І на цю подію, без перебільшення, шанувальники футболу країни очікують з особливим інтересом. Адже суперництво між незмінним чемпіоном — київськими динамівцями — і палким, темпераментним, одвічним поки що претендентом — донецьким «Шахтарем» — обіцяє чимало цікавого.***

Нагадаю, що обидві команди до проміжного фінішу прийшли з однаковими очковими показниками. І друге коло розпочнуть наче з нуля. Саме цей факт надає інтризі особливої пікантності. Щоправда, віч-на-віч претенденти зустрічатимуться у Донецьку. Тому гірники мають певну фору. Хоча до цього матчу ой як далеко, і все, як то кажуть, ще може статися.

А поки що тривають останні приготування. Про етапи підготовки чемпіонського колективу ми повідомляємо регулярно. Зазначимо лишень, що гучних трансферних заходів господарі біло-блакитних цього разу не проводили. З придбань можна назвати хіба що потужного словацького півзахисника, 18-річного Томаша Брушка. Є ще кілька кандидатів із Грузії та Румунії. Та поки що це лише оглядини.

До речі, селекційна служба «Динамо» (Київ) працює на повну потужність. І, напевне, діятиме ще успішніше. Адже її лави поповнив авторитетний і досвідчений фахівець — москвич Олександр Бубнов. Колишній гравець збірної СРСР та московського «Спартака» тепер служитиме своїм колишнім головним друзям-суперникам.

— Свої ідеї, — розповів пан Бубнов, — я виклав іще під час турніру Кубка Співдружності першому віце-президентові «Динамо» (Київ) Ігорю Суркісу, Валерію Лобановському та ще одному віце-президентові клубу Йожефу Сабо. Після цього отримав запрошення співпрацювати. Не приховую, для мене почесно працювати у київському «Динамо». Завжди симпатизував киянам, навіть коли виступав у Москві. Робота з Лобановським у збірній СРСР залишила в мене найяскравіші враження. За рівнем організації йому немає рівних на теренах колишнього Союзу. Це дехто з болільників демонстрував неприйняття киян, що іноді переходило в ненависть. А ми — гравці (особливо «збірники») — завжди лишалися друзями. У київського «Динамо» було і є чого повчитися будь-якому клубові. Жодний колектив у Росії не може дорівняти киянам за організацією роботи та рівнем гри...

У «Шахтаря» зміни гучніші. Нарешті здійснилася заповітна мрія президента ФК «Шахтар» Ріната Ахметова: біля керма його команди — уславлений фахівець із Західної Європи Невіо Скала.

А кілька днів тому з донецьким клубом підписав контракт на три роки 24-річний польський воротар Войцех Ковалевський. Екс-голкіпер варшавської «Легії» і чинний гравець національної збірної Польщі коштував українському клубові 670 тисяч доларів.

Кажуть, Ковалевський до вподоби Скалі. Однак тренер вважає, що молодому й талановитому воротареві поки що бракує досвіду міжнародних зустрічей. Хоча це, як відомо, справа поправна.

А от історія з форвардом «Шахтаря» і збірної Нігерії Джуліусом Агаховою набула обрисів детективної. Як відомо, з 19 січня до 10 лютого Агахова та інший шахтарський легіонер — захисник Айзек Окоронкво — у складі національної збірної своєї країни брали участь у турнірі Кубка Африки. Однак Окоронкво вже приєднався до своїх одноклубників, а Агахова десь загубився. До останнього часу його вперто очікували в Іспанії, де «Шахтар» проводив черговий тренувальний збір. Та, на жаль...

Невіо Скала не вельми засмучений відсутністю талановитого форварда, якому провіщають яскравий виступ на наступному чемпіонаті світу.

— Агахова для мене — один із багатьох, — сказав тренер. — Я ще не бачив його в ділі. До того ж у моєму розпорядженні 28 футболістів, котрих цілком достатньо, щоб створити боєздатний колектив...

Схоже, не засмутила тренера й поразка «Шахтаря» у товариському матчі з середнячком чемпіонату Іспанії «Малагою» з некоректним рахунком — 0:5. На його думку, то було лише тренування.

До речі, табір «Шахтаря» залишили всі гравці, що перебували на оглядинах. Схоже, придбання Ковалевського може залишитися єдиним трансфером гірняків на сьогодні.

Що ж до Агахови, то з'явилися чутки, ніби ним дуже зацікавився італійський «Ювентус». Однак сума трансферу, котру пропонують туринці — вісім мільйонів євро, — викликає посмішки на обличчях керівників «Шахтаря». Агахова коштує набагато дорожче. І це, безперечно, розуміють і боси «Ювентуса». Та чому б, скажіть, не поторгуватися?..

Інші клуби вищої української ліги поки що неспроможні суперничати у плані умов і комплектування з грандами — «Динамо» і «Шахтарем». Хоча багато хто очікує, що з часом до суперечки фаворитів вклиниться ФК «Арсенал» (Київ). Цьому муніципальному клубові місцем у вищій лізі, можна сказати, поступився київський ЦСКА. Планують, що «Арсенал» домашні матчі проводитиме на арені НСК «Олімпійський».

Команда ЦСКА-2 (Київ), котра виступає у першій лізі, тепер зватиметься просто ЦСКА. І вибороватиме місце в еліті.

Отакі цікаві зміни в ході чемпіонату у складі його учасників.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Яскрава подія, знамениті гості

Донецьк. *Тут відбулося спортивне шоу-конкурс «Міс фітнес Донбас», участь у якому взяли 22 представниці восьми міст області. Почесними гостями стали чемпіон світу і Європи з фітнесу москвич Дмитро Яшанькін, чемпіон України киянин Ернест Пальчиков, чемпіон України і срібний призер чемпіонату світу з бодібілдингу Олег Протас (Одеса).*

Серед членів журі конкурсу були славні донеччани — чарівна абсолютна олімпійська чемпіонка Ігор в Атланті зі спортивної гімнастики Лілія Подкопаєва і народний артист України Вадим Писарєв.

На знімку: *володарка титулу «Міс фітнес Донбас» представниця макіївського фітнес-клубу «Dey Spa» Катерина Удалова і гість конкурсу Олег Протас.*

Фото Олега ЯРОВОГО (УНІАН).

«Зоря» поправляє здоров'я

На Луганщині намагаються вже вкотре відродити колишню славу футбольної команди «Зоря», котра в далекому 1972 році стала чемпіоном СРСР, виступала й у вищій лізі футболу вже незалежної України. Та поступово справи цього самобутнього колективу занепали, залишилася хіба що пам'ять про колишню славу.

Нині футболісти «Зорі», що виступають у другій українській лізі, ведуть активну підготовку до другого кола національної першості. Позаду в них уже три навчально-тренувальні збори. Один із них — лікувально-відновний.

Генеральний директор клубу Володимир Макаров вважає, що в його підопічних непогані перспективи. І якщо буде розв'язано дві найголовніші проблеми, то можна сподіватися на успіх і відродження «Зорі». Річ у тім, що команда поки що не має головного — пристойної тренувальної бази і якісного ігрового поля.

Про це, на жаль, ведуть розмови вже не перший рік. Та віз і досі там. Щоправда, останнім часом сяйнув промінчик надії. Принаймні губернатор Луганщини Олександр Єфремов, очоливши опікунську раду ФК «Зоря», пообіцяв, що наступного року буде розпочато капітальний ремонт стадіону «Авангард» в обласному центрі. А тепер пан Єфремов вважає, що слід створити міцну команду зі справжніх професіоналів, націлену на перемогу.

Днями гравці отримали матеріальне заохочення й подарунки.

Алла АНТИПОВА.

У номер

■ *Хокей*

«Сокіл» виявляє характер

Чемпіонат СЄХЛ. Стикові матчі за вихід до плей-оф. Київський «Сокіл» у першому поєдинку поступився білоруському клубові «Хімволокно» (Гомель) — 1:3. А от удома наш найелітніший колектив виявив бійцівський характер, продемонстрував злагоджені дії і взяв переконливий реванш — 4:0. Шайби закинули: Харченко, 10, Василевський, 21, Побєдоносцев, 31, Буточнов, 33.

— Матч показав, що в нашій команді грають небайдужі до клубу хокеїсти, за що їм дуже вдячний, — сказав наставник переможців Олександр Сеуканд. — Хлопці викладися сповна і довели, що «Сокіл» живий і ще сухий у нього порох...

А генеральний менеджер «Сокола» і національної збірної України Василь Фадєєв розповів, що команда «Хімволокно» майже повністю вкомплектована російськими «легіонерами». Тим приємніший успіх українського клубу, за який виступають тільки місцеві вихованці.

Тепер «Сокіл» стає до боротьби у плей-оф. Його суперник — латвійський клуб «Металургс» (Ліепая). Перший матч відбудеться завтра на берегах Балтики. Зустріч у Києві, на льоду спорткомплексу «Авангард», 6 березня розпочнеться о 18.00. Серія триватиме до двох перемог. Побажаймо киянам успіху!

■ *Шахи*

Виграв лише Каспаров

У п'ятому турі супертурніру в іспанському місті Лінаресі зафіксовано такі результати: Каспаров—Адамс — 1:0, Пономарьов—Вальєхо —0,5:0,5, Іванчук—Ананд — 0,5:0,5.

■ *Футбол*

Тель-авівський сюрприз

Кубок УЄФА. 1/8 фіналу.

«Слован» (Чехія) — «Ліон» (Франція). 4:1 (Нежмар, 1, 82, Стайнер, 76, Неманн, 85 — Патрік Мюллер, 17). Перший матч —1:1.

«Парма» (Італія) — «Хапоель» (Ізраїль, Тель-Авів). 1:2 (Бонацполі, 84 — Остерц, 33, Пішон, 53). Перший матч — 1:1.

«Фейєноорд» (Нідерланди) — «Рейнджерс» (Шотландія). 3:2 (ван Гойдонг, 37, 43, Колу, 46 — Маккен, 26, Баррі Фергюсон, 54, з пенальті). Перший матч — 1:1.

«Серветт» (Швейцарія) — «Валенсія» (Іспанія). 2:2 (Робер, 38, Фрей, 67 — Санчес, 11, Ангуло, 45). Перший матч — 0:3.

АЄК (Греція) — «Інтер» (Італія). 2:2 (Константінідіс, 23, Ніколаїдіс, 56 — Грешко, 20, Вентола, 57). Перший матч — 1:3.

«Боруссія» (Німеччина, Дортмунд) — «Лілль» (Франція). 0:0. Перший матч — 1:1.

«Мілан» (Італія) — «Рода» (Нідерланди). 0:1 (Люйперс, 70). Перший матч — 1:0. Пенальті — 3:2.

«Лідс» (Англія) — ПСВ (Нідерланди). 0:1 (Ян Веннегор оф Гесселінг, 89). Перший матч — 0:0.

Найбільша несподіванка — перемога у двобої з «Пармою» ізраїльського клубу, який ще ніколи не досягав такого високого рівня в євротурнірах (весь матч у складі переможців провів киянин Денис Онищенко). Тепер «Хапоель» має доводити свої наміри у поєдинках з «Міланом», котрий останнім часом більше розчаровує своїх прихильників.

Щоправда, в матчі проти «Роди» у складі «Мілана» не було провідних гравців, зокрема, Андрія Шевченка. Їм дали можливість відпочити перед принциповим матчем Серії А проти «Інтера», який відбудеться завтра. Але отаке поблажливе ставлення до «Роди» мало не обернулося для міланців катастрофою.

Отже, в 1/4 зустрінуться: «Хапоель»—«Мілан», «Інтер»—«Валенсія», ПСВ—«Фейєноорд», «Слован»—«Боруссія». Матчі відбудуться 14 і 21 березня.

На знімку: **фрагмент матчу в Пармі.**

Фото АП.

Фото з конверта

Спокуса.

Фото Юрія ПАВЛІВА.

Київ.

Епоха діда Федора

Ювіляри

У відділ соціальних питань та листів нашої газети зателефонувала читачка. І розповіла, що в селі Криве Попільнянського району Житомирської області проживає людина, якій 28 лютого 2002 року виповнилося 100 років. Це Федір Іванович Дворко.

Трудову діяльність розпочав він у дванадцять років на панському полі, продовжив на торф'яних розробках. Звідти пішов працювати в колгосп імені Будьонного (його згодом реорганізували в колгосп «Новий шлях»), де був бригадиром до виходу на пенсію. І все це незважаючи на те, що Федір Іванович — інвалід з дитинства.

Нині він живе на мізерну пенсію, у старій хаті, що давно потребує ремонту. Майже не чує, не бачить і не ходить. Дружина померла 17 років тому. Єдина радість — діти й онуки. Три його дочки мешкають у Києві, але регулярно навідуються в село до батька.

«Голос України» вітає Федора Івановича і зичить ювілярові сил і здоров'я, а також любові й турботи, на які він заслужив усім своїм життям!

Народний календар

У березні кожух і без гудзиків теплий

4 березня — Казимира. Зазвичай нестійка погода. На святого Казимира вийде жайвір з пір'я.

6 березня — Тимоша, Хоми, Весногрія. В давнину казали: «Прийде Хома, то не страшна й зима», «На Весногрія й старцю надія».

Прикмети березня

- Граки на гнізда сіли — через три тижні можна сіяти.
- Місяць ріжками вниз — на тепло й добрий урожай.
- Ворони купаються ранньою весною — до тепла.
- Голуби розворкувалися — на тепло.
- Якщо в гніздах менше яєць, ніж звичайно, — рік буде неврожайним (у такий спосіб птахи віщують, яким буде літо на корми).

Якщо ви — Риби

Краще випити келих молока

Риби ніжні й схильні до усіляких хвороб, які можуть уражати несподівано та серйозно. Страждають набряком кінцівок, варикозним розширенням вен, ревматизмом, наривами, простудними захворюваннями. Тим, хто народився під цим знаком, варто уникати сирих приміщень, ноги тримати в теплі. Їм необхідні фізичні вправи, частий відпочинок на морському узбережжі та в гірській місцевості. Потрібна обережність та помірність у їді, чимало видів їжі можуть завдати шкоди. Організму Риб дуже корисні морські продукти, в яких міститься зодіакальний матеріал — органічний йод. Спиртного краще уникати.

Астрологічний прогноз на 4 — 10 березня

Обговорюйте свої плани відкрито, налаштуйтеся на конструктивний підхід і не бійтеся змінити власну думку. Якщо опиратиметеся, стане набагато гірше.

ОВЕН. Ви матимете можливість усвідомити, що саме заважає вам розвиватися і рухатися вперед. Стануть очевидними і зрозумілими чужі вчинки і дії, не зовсім приємні для вас. Є імовірність опинитися в ізоляції. Вона дається вам для роздумів і обмірковування подальших дій.

ТЕЛЕЦЬ. Протягом перших двох днів цього тижня можуть виникнути конфлікти з друзями, будьте поблажливі до них, терплячі і поступливі. Ваше наполегливе прагнення до поліпшення свого фінансового становища нині краще відкласти, у противному разі це може спричинити виникнення критичних ситуацій.

БЛИЗНЯТА. Успіх, якого ви досягли, може викликати роздратування і призвести до конфлікту з чоловіком (дружиною) або партнерами по бізнесу. Ви відчуєте з їхнього боку сильний тиск і залежність. Поставтеся до цього з розумінням, виявіть терпіння і витримку, тоді на свята ви не будете самотні.

РАК. На початку тижня у вас буде багато інтелектуальної роботи. Виконати її всю ви не в змозі, тож надмірна наполегливість може призвести до перевантаження, втрати сил і погіршення здоров'я. Тому необхідно визначити першорядні завдання і зайнятися їх вирішенням.

ЛЕВ. Якщо для досягнення мети потрібне чиєсь сприяння, ви можете його знайти. Можливо, це буде підтримка дуже впливових і авторитетних осіб, які при цьому залишаться в тіні. Ваш коханий (кохана) буде надто вимогливий, що може призвести до сварки або навіть розриву стосунків.

ДІВА. Сприятливою цього тижня буде активність, пов'язана із зарубіжними контактами, юридичними питаннями. Друзі і однодумці нададуть підтримку. Відносини з батьками можуть бути зіпсовані через їх наполегливість у нав'язуванні вам своєї думки під час розв'язання проблем. Постарайтеся зберегти самовладання і терпіння.

ТЕРЕЗИ. Ваша активність і заповзятливість зросте в багатьох сферах, і цьому сприятиме заступництво начальства або керівництва. На вас чекає багато рутинної паперової роботи. Телефонні дзвінки і постійні пусті балачки неабияк дратуватимуть і можуть вивести з рівноваги.

СКОРПІОН. Вдайтеся до активних дій та виявіть ініціативу для проведення переговорів за контрактами з іноземними партнерами або з людьми здалеку. Можете підписати дуже вигідну угоду про спільну діяльність. Ваші діти або кохані зажадають до себе уваги і серйозних витрат, тоді як ви цього зробити не можете.

СТРІЛЕЦЬ. Цього тижня ви здатні виконати багато трудомісткої повсякденної роботи і позбутися боргів. Якщо щось із домашніх справ запланували на понеділок і вівторок, то через обставини, які склалися, ви не зможете їх реалізувати. Тому треба буде або войовничо відстоювати свої права, або підкоритися.

КОЗЕРІГ. На початку тижня отримаєте нову для вас інформацію. Це те, чого раніше ви не хотіли або не могли помітити. Зробіть активні кроки для поліпшення своїх романтичних стосунків. Приділіть увагу дітям, особливо дочкам.

ВОДОЛІЙ. Якщо ви плануєте переїзд, то цього тижня він особливо сприятливий. Попросіть кого-небудь з членів сім'ї допомогти вам упоратися з великою кількістю домашньої роботи. Щоб реалізувати свої задуми, треба знайти однодумців і вкласти гроші.

РИБИ. На початку тижня будьте обережні — можете розсердити начальство і набути в його особі явного недоброзичливця. Буде важко спілкуватися не тільки з безпосереднім начальством, а й з іншими людьми, які мають владу.

Це цікаво

Даруйте коханим квіти

Хоча мова квітів, можливо, й застаріла, однак все-таки залишилися деякі правила і їх треба за можливості враховувати. Так, червоні квіти — це вияв щирого ставлення, а рожеві вважаються нейтральними і доречні в будь-якій святковій обстановці. Дівчині на день народження дарують бутони троянд, молодій жінці — розквітлі троянди й гвоздики. Людям старшого віку набагато більше радощів принесуть декоративні чи квітучі кімнатні рослини. На ювілеях зазвичай вручають хризантеми, троянди, гвоздики, бузок, лілії, гладіолуси. Складаючи букет для нареченої, треба враховувати обстановку, в якій відбуватиметься реєстрація шлюбу, колір сукні і навіть зріст нареченої. Використовують при цьому кали, білі та рожеві троянди, гладіолуси, гвоздики, тюльпани та інші квіти білого чи рожевого кольору.

Чоловікам дарують квіти більші за розміром, з довгим стеблом — троянди, гвоздики, гладіолуси, тюльпани, хризантеми. Молодим жінкам та дівчатам в буденній обстановці можна дарувати найрізноманітніші квіти — польові, лугові, лісові. Молодий чоловік, прийшовши в дім батьків дівчини, з якою зустрічається, приносить два різні букети: спочатку він вручає квіти матері, а потім доньці. Нести букет краще в папері, квітами донизу. Це убезпечить їх від пилу, холоду, пошкодження. Дарують букет винуватцю торжества без паперу (целофан можна залишити), тримаючи в лівій руці, квітами догори.

У саду чи на городі

Канави не заради забави

Ось і дочекалися ми весни-красни. Роботи — непочатий край. Та от біда: на ділянці багато води зібралося... Справа поправна, було б бажання. Найдоступніший та найдешевший спосіб осушування ділянки — відведення зайвої води з культивованого грунту у дренажний колодязь, струмок чи річку. Канави доцільно рити на рівнинній, низинній землі, завглибшки 1—1,2 м. Для більшої міцності стінки мають бути скошені. Зібрана в них вода поступово випаровується чи надходить до водозбірника. Якщо місцевість полога, канаву викопують на найвищому місці поперек схилу — для зниження рівня грунтових вод та запобігання можливості насичення нижніх шарів. Для перехоплення та збирання води, що стікає, біля основи схилу викопують другу канаву, паралельно першій, з'єднавши їх додатковою. З нижньої канави вода має надходити у дренажний колодязь чи струмок. Кожного року канави треба очищати від бур'яну, що стримують стікання води.

Денис ПЕТРІВ,
дачник зі стажем.

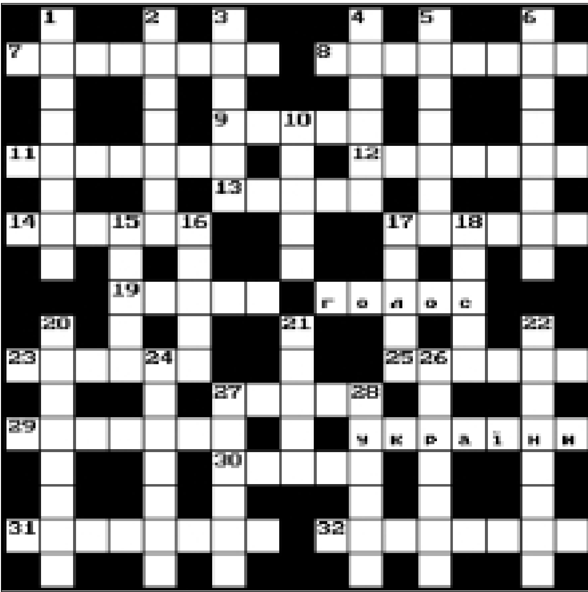
Київ.

Кросворд

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 7. Мідний духовий інструмент. 8. Керівник автомобільних змагань. 9. Людина великої фізичної сили і міцної будови тіла. 11. Великий водоплавний птах. 12. Міст для переведення трубопроводів через балки, річки та дороги. 13. Скупчення найдрібніших крапель води в нижніх шарах атмосфери. 14. Прибудова до зовнішньої стіни будинку. 17. Різновид буфера. 19. Італійська кіноартистка. 23. Дерево родини платанів, східний платан. 25. Самохідне наливне судно. 27. Ручний кошик із лубу або лози. 29. Смуга кольорової тканини — одна з жіночих прикрас у слов'ян. 30. Хоровод. 31. Британське володіння. 32. Випалена глина, вкрита поливою та малюнками.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. Кондитерський виріб із фруктово-ягідного пюре, звареного з цукром. 2. Тонка непрядена нитка рослинного, мінерального або штучного походження. 3. Титул принца в Іспанії та Португалії за часів монархії. 4. Водограй. 5. Верхня частина голови людини. 6. Плечовий або поясний ремінь, до якого пристібують холодну зброю. 10. Одиниця світлового потоку. 15. Річка, на якій відбулася перша битва руських військ з монголо-татарами. 16. Зразок, правило поведінки людей у суспільстві. 17. Високоякісна міцна сталь особливого гарту. 18. Вітер, що періодично змінює свій напрям. 20. Апарат для записування людського мовлення. 21. Цінний мисливський птах. 22. Чорновий текст, рукопис. 24. Сполучення слів, що становить короткий вираз. 26. Фахівець у галузі сільськогосподарського виробництва. 27. Позитивно заряджений іон. 28. Книжка для початкового навчання грамоти.

Склав Іван СОБКО.

Відповіді на словокат від 16 лютого

1. Корона. 2. Аромат. 3. Карета. 4. Бранка. 5. Корсак. 6. Бронза. 7. Екстаз. 8. Ескорт. 9. Пюпітр.

Редактор номера Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

- **За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.**
- **Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.**
- **За точність викладених фактів відповідальність несе автор.**
- **Рукописи не повертаємо.**
- **Листування з читачами — тільки на сторінках газети.**
- **При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.**

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311042. **1 2 3 4 5 6 7 8 9 0**

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos